

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:



Mokslo metų užbaigimo šventė Milwaukee lit. mokykloje „Nauja karta“ – 5 psl.

- LR prezidentės metinis pranešimas – 2–3
- Redakcijai straipsnio autorius yra žinomas – 3
- Sutvirtinimo sakramentas LA – 4
- Mamyčių šventė Šv. Kazimiero lit. mokykloje – 4
- Tautinių šokių grupės „Berželis“ koncertas – 5
- Skautybės kelias – 6
- „Draugo“ lietuviukai – 7
- Užmirštų džių savanorių kovos (1943–1944) – 12, 14
- Gyvenimo nuotrupos (20) – 13

Valiutų santykis
1 USD — 2.35 LT
1 EUR — 3.45 LT

Aptarti Lietuvos ir Rusijos istorijos klausimai

Vilnius (ELTA) – Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis Vilniuje vykstančios tarptautinės konferencijos apie žurnalistų saugumą metu susitiko su garsiu Rusijos teisininku ir žmogaus teisių gynėju, prezidento patarėju Michail Fedotov. Lietuvos diplomatinės vadovas padėkojo M. Fedotov, kad per ankstesnį jų susitikimą Maskvoje vasario 3 d. iškelti klausimai apie abiejų valstybių ir tautų skaudžią istoriją bei būtinybę įvertinti Stalin padarytus nusikaltimus neliko užmiršti ir buvo atspindėti Žmogaus teisių tarybos prie Rusijos Federacijos prezidento, kuriai vadovauja M. Fedotov, pasiūlyme sukurti Rusijoje valstybinę-visuomeninę programą „Dėl totalitarinio režimo aukų įamžinimo ir nacionalinio susitaikymo“.

A. Ažubalis pažymėjo labai vertinantis prie Rusijos prezidento veikiančios tarybos pastangas nagrinėti šį klausimą ir priimti sunkius sprendimus, kurie yra reikalingi ne tik nukentėjusiems kaimyninių valstybių piliečiams, bet pirmiausia – pačiai Rusijai. Ministras supažindino M. Fedotov su Laisvės gynimo ir didžiųjų



Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis (k.) Vilniuje vykusios tarptautinės konferencijos apie žurnalistų saugumą metu susitiko su garsiu Rusijos teisininku ir žmogaus teisių gynėju, prezidento patarėju Michail Fedotov. **URM nuotr.**

jų netekčių atminimo metų programa Lietuvoje. A. Ažubalis taip pat atkreipė dėmesį, kad Lietuva jau keletą metų Rusijos ambasados Vilniuje padedama rengia jaunimo keliones į

tremties vietas Rusijoje ir kitose šalyse „Misija Sibiras“. Šiemet liepos mėnesį taip pat planuojamos dvi misijos.

Raginama greičiau skirti kultūros atašė JAV

Vilnius (BNS) – Seimo Užsienio reikalų komitetas (URK) paragino Kultūros ir Užsienio reikalų ministerijas greičiau skirti kultūros atašė JAV. Šis raginimas nuskambėjo per URK posėdį, svarstant Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstijų santykių svarbą bei plėtros perspektyvas. „Komitetas pabrėžė, kad JAV lieka svarbiausiu strateginiu Lietuvos partneriu“, – teigiama po pasitarimo išplatintame pranešime. Anot URK, džiugina bendradarbiavimas saugu-

mo, gynybos ir energetikos srityse. Taip pat pabrėžta, kad JAV, kurioje yra didelė lietuvių bendruomenė bei didelis lietuviškas kultūrinis paveldas, būtina kuo greičiau paskirti kultūros atašė. Diskusijoje dalyvavo Užsienio reikalų, Krašto apsaugos, Energetikos ministerijų atstovai.

Posėdyje taip pat buvo kalbama apie įvykius Viduržemio jūros pietiniame regione, sąlygojusius didelius pabėgėlių srautus iš Šiaurės Afrikos ir Artimųjų Rytų šalių į piet-

nes ES valstybes nares. Atsižvelgdamas į tai, URK pasiūlė, kad Lietuva, išreikšdama savo solidarumą su pietinėmis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, ES EUREMA programos rėmuose iš Maltos galėtų priimti iki 6 pabėgėlių. Komiteto nariams taip pat buvo pranešta apie birželio 29–liepos 1 d. vyksiančius renginius, kurie organizuojami baigiant Lietuvos Respublikos dvejų metų pirminkavimą Demokratijų bendrijai.

Vilniuje atidaryta „Freedom House“ atstovybė

Vilnius (URM info) – Tarptautinės nevyriausybinės organizacijos „Freedom House“ atstovybės atidarymas Vilniuje liudija, kad Lietuva yra „patikima ir aktyvi demokratinės bendruomenės narė“, sakė Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis atstovybės atidarymo iškilnėse birželio 7 d. Atidaryme dalyvavo organizacijos vadovas David Kramer ir JAV ambasadorė Lietuvoje Anne E. Derse.

„Lietuva perėjo ilgą kovos už laisvę ir nepriklausomybę kelią, todėl 'Freedom House' įsikūrimas yra pačiu laiku ir mums labai svarbus. Tikimės, kad tai yra pirmas žingsnis link ilgalaikio mūsų bendradarbiavimo“, – kalbėjo ministras. Pasak jo, organizacijos vienas pagrindinių tikslų Lietuvoje bus siekti minties raiškos laisvės kaimyniniame regione.

„Freedom House“ atstovybė įsikūrė Lietuvos radijo ir televizijos pastate, kuris, anot ministro, prieš 20 metų buvo „užimtas ir naudotas sovietų propagandai“. „Freedom House“, kurios būstinė yra Washington, DC, užsiima demokratijos, politinių



laisvių ir žmogaus teisių padėties įvairiose pasaulio šalyse stebėjimu ir analize, skatina demokratijos ir laisvės vertybių sklaidą. Organizacija kasmet skelbia ataskaitą „Laisvė pasaulyje“, kurioje pateikiami poli-

tinių laisvių ir žmogaus teisių vertinimai visose pasaulio šalyse. 2011 m. ataskaitoje Lietuva įvardyta kaip laisva šalis.

Lietuvoje „Freedom House“ atstovybė planuoja ypatingą dėmesį skirti Baltarusijos pilietinei visuomenei, aiškintis, ar šioje šalyje nėra pažeidžiamos žmogaus teisės, politinės ir pilietinės laisvės. Lietuvos diplomatinės vadovas A. Ažubalis pasidžiaugė, kad Lietuva užima gana aukštą vietą pagal spaudos laisvės ir demokratijos indeksą.

Anot Lietuvos radijo ir televizijos (LRT) generalinio direktoriaus Audriaus Siaurusevičiaus, „Freedom House“ atstovybės įkūrimas LRT pastate turi ir simbolinę reikšmę. „Nei pasaulyje, nei Lietuvoje nėra tiek daug vietų, kurias užiminėjo tankai ir kur automatai nutraukė laidą“, – teigė A. Siaurusevičius.

Redakcijos žodis



Lietuvai mažais žingsneliais kapanojantis iš ekonominės duobės, kone kiekvieną dieną stojant į akistatą su ypač paskutiniaisiais metais skaudžiai praplyšusiomis votimis – nedarbu, socialine neteisybe, emigracija, korupcija, visuomenės nepasitikėjimu teisine sistema, birželio 7 dieną Seime nuskambėjęs metinis LR prezidentės Dailios Grybauskaitės pranešimas buvo laukiamas. Jį kiek sutrumpintą siūlome ir savo skaitytojams (žr. 2–3 psl.). Po pranešimo pasipylė kritika, komentarai – kiekvienas jų ieško stiprių ir silpnų prezidentės kalbos pusių. Suprantama, jog emigracijoje gyvenantys lietuviai D. Grybauskaitės kalboje ieškos jiems rūpimų klausimų paminėjimo. Ar jų šiais metais būta, palieku spręsti Jums. Tik pastebėsiu, jog prezidentė per metus 12 kartų pasinaudojo veto teise, 11 iš jų Seimas pritarė. Tarp tų 12 atmetų įstatymų yra ir Dvigubos pilietybės įstatymas, deja, D. Grybauskaitės kalboje nepaminėtas ir atskirai neišskirtas.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatoriai – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LR PREZIDENTĖS METINIS PRANEŠIMAS

Brangūs Lietuvos žmonės, gerbiami posėdžio dalyviai,

Ši, man ypač svarbų įvykį vertinu ne tik kaip konstitucinę pareigą, bet pirmiausia kaip galimybę visiems kartu stabtelėti, atitrūkti nuo vienadienių problemų, konfliktų, skandalų ir pasikalbėti apie svarbius dalykus, kurie gali lemti mūsų šiandieną ir mūsų vaikų rytojų.

(...) Lygiai prieš metus savo pirmajame metiniame pranešime įvardijau skaudžiausią mūsų visuomenės rykštę – valstybės nužmogėjimą. Apžvelgiau opiausias problemas, kurios kyla iš šios mūsų gyvenimo ydos. Pasiūliau kelią – besąlygiškos žmogaus viršenybės principo įtvirtinimą visuose darbuose, planuose ir sprendimuose. (...)

Kiek toli pažengėme šia kryptimi? Kalbėsiu faktais. Per šiuos metus 12 kartų Seimui grąžinau svarstyti jo priimtus įstatymus. Nes privalėjau užkardyti alkoholio verslo lobistų iniciatyvą, kuria siekta valstybės biudžeto sąskaita alkoholio pramonės magnatų kišenės papildyti šimtu milijonų litų. Lygiai tiek milijonų būtume praradę mes – visuomenė ir valstybė. Teko grąžinti Žemės ir Žemės reformos įstatymus, nes negalėjau leisti rizikuoti visų Lietuvos žmonių turtu. Praėjusią savaitę grąžinau pakartotinai svarstyti ir Miškų įstatymo pataisas. Negalėjau pritarti, kad būtų įteisintos prielaidos nenusipėjamam ir nesuvaldomam miškų niokojimui bei urbanizacijai. Sutikti, kad iš žmonių būtų atimti dar ir miškai, kaip atsitiko su gražiausiomis Lietuvos paežerėmis ir paupiais. (...)

Gerbiamieji,

Neketinu pasitenkinti vien padėties vertinimu, apgailestavimu dėl menkos pažangos ir anoniminių kaltininkų pasmerkimu. Kur jau kur, o šioje – įstatymų leidybos – srityje negalime laukti dar vienerių metų, kad pasikui dar sykį įvertintume padėtį. Todėl siekdama rezultato – naujo požiūrio ir naujos įstatymų kokybės – būsiu nuosekli ir atkakli. Jeigu man pasirašyti bus pateiktas visuomenei žalingas įstatymas, jį vetuosiu. Siūlysiu konstruktyvius sprendimus, kurie pagerintų ir praskaidrintų mūsų gyvenimą, o ne skurdintų žmones ir varytų juos arba į neviltį, arba – į viltį svetimoje šalyje. Ir kiekvieną kartą, kai man bus pateiktas koks nors atskiros grupelės užsakytas, korupcija ar tiesiog kvailybe dvelkiantis įstatymas, asmeniškai domėsiuosi jo kilmės istorija. Asmeniškai aiškinsiuosi, kurioje teisėkūros grandyje atsirado tokių įtarimų keliančios nuostatos.

Sakoma: tauta turi pažinti savo didvyrius. Tačiau būtina pažinti ir savo niekdarius, nemokšas, o ypač – parsidavėlius. To reikia, kad apvalytume valstybės tarnybą, kad išguitytume iš jos tuos, kurie atėjo ne tarnauti, o prekiauti įstatymais, leidimais, sprendimais ir nuosprendžiais. O baisiausia – žmonių pasitikėjimu valstybe. Taip, vėl kalbu apie korupciją. Apie šią – skaudžiausią, giliausią išisaknijusią ir sunkiausiai gydomą mūsų negalią – kalbėjau ir prieš metus. (...)

Kas pasikeitė nuo praėjusio birželio? Pirmasis skaičius liko toks pat – už tas pačias korupcines veikas ir vėl pradėta per 700 ikiteisminių tyrimų. Tačiau už veikas, susijusias su kyšininkavimu, realiai laisvės neteko jau 18 nusikaltėlių: 6 – už kyšio ėmimą, 12 – už papirkimą. Ar tai laimėjimas? Tikrai ne. Visų pirma todėl, kad tie už grotų atsidūrę nusikaltėliai – ne vieninteliai ir ne paskutiniai, vertęsi tokia veikla. Gerbiu nekaltumo prezumpciją ir vis dėlto drįstu teigti: laisvėje kyšininkų tebėra daugiau negu už grotų. Tą rodo ir specialiųjų tarnybų atlikti tyrimai, ir žmonių, su kuriais dažnai bendrauju, patirtis.

Antra – mes siekiame ne kuo daugiau susodinti į kalėjimą, bet užkardyti ir atgrasyti. Mano vertinimu, šia kryptimi per metus pasistūmėjome gerokai pirmyn. (...) Mano pasiūlyti ir Seimo priimti pailginti senaties terminai susiaurins landas išvengti pelnytų bausmių. Be to, nebelieka paskatų vilkinti bylas. Siūliau iš esmės padidinti baudas už ekonominius nusikaltimus – ir tokios pataisos jau įteisintos. Pavyko įtikinti Seimą pritarti mano pasiūlytoms Baudžiamojo kodekso pataisoms, kuriomis įteisinta atsakomybės už neteisėtą praturtėjimą nuostata ir įtvirtinta išplėstinio turto konfiskavimo galimybė. Šiomis pataisomis atsakėme trumparegiškos doktrinos „nepagautas – ne vagis“. Sargų negebėjimas pagauti vagies teisuoliu nepadaro. Todėl suteikėme valstybei teisę pasidomėti nepaaiškinamų turtų kilme. Įtvirtinome valstybės teisę atimti visą neteisėtai sukauptą turtą – įskaitant ir tą, kurį mėginta paslėpti sukčiaus giminaičių ar

Laisvę iškovojojome, tačiau pamiršome, jog ją reikia ir toliau ginti

bendrininkų vardu. Šiais sprendimais ne tik priverstume susiskaičiuoti galimą nusikalstamo verslo pelningumą ir riziką. Teisėsaugai jais suteiksime – ir jau suteikėme – naują ir veiksmingą instrumentą. Netrukus galėsime pareikalauti

įtikinančio rezultato. (...)

Pasiūliau pataisyti Valstybės tarnybos, Korupcijos prevencijos ir Operatyvinės veiklos įstatymus. Sugriežtinome užkardas, kad nepakankamos kompetencijos ir ypač abejotino vardo asmenys nepatektų į ministerijų, savivaldybių, prokuratūrų, valstybės įmonių postus, kuriuose formuojami pasiūlymai ir daromi sprendimai.

Neabejoju, kad naujų vėjų reikia teisėsaugos institucijoms bei specialiosioms tarnyboms. (...) Vis dėlto dar laukia valstybės tarnybos ir viso iš biudžeto gyvenančio sektoriaus skaidrinimo, atsakomybės bei profesionalumo stiprinimo darbas.

Čia būtinai norėčiau dar kartą trumpai sugrįžti į pernykštę apžvalgą. Būtent į tą jos dalį, kur kalbėjau apie teismus. Apie sistemos sustabarėjimą, profesinį degradavimą ir aroganciją. Ir apie neatidėliotiną poreikį supaprastinti teismo proceso procedūras, įteisinti platesnį atstovavimą visuomenei teismuose. Kalbėjau ir apie būtinybę atverti sistemą naujiems žmonėms, naujiems požiūriams ir darbams. Žinau, pastarojo meto skandalų kontekste toks šiandieninis mano vertinimas nuskambės gal ir netikėtai. Tačiau, peržvelgusi praėjusių metų įvykius ir darbus, pasakysiu: ledai pajudėjo.

Sakoma: tauta turi pažinti savo didvyrius. Tačiau būtina pažinti ir savo niekdarius, nemokšas, o ypač – parsidavėlius. To reikia, kad apvalytume valstybės tarnybą, kad išguitytume iš jos tuos, kurie atėjo ne tarnauti, o prekiauti įstatymais, leidimais, sprendimais ir nuosprendžiais. O baisiausia – žmonių pasitikėjimu valstybe.

Pakeistas Teismų įstatymas sukūrė prielaidas įtraukti visuomenę į teismų ir teisėjų administracinės veiklos kontrolę. Reikia, kad šią įstatyme įtvirtintą nuostatą pradėtume taikyti realiame gyvenime. Kad pačios visuomeninės organizacijos imtų aktyviai naudotis jai numatyta teismų administravimo kontrolės teise. Jei reikės, esu pasirengusi paremti visuomenininkų pastangas įsijungti į teisingumo sistemos veiklos tobulinimo darbus.

Prieš kurį laiką atskiru dekretu patvirtinau naują teisėjų atrankos tvarką. Domėjausi ir žinau: ji jau paspartino atrankos procesą, papildė jų komandą naujais gero vardo žmonėmis ir sumažino teisėjų darbo krūvį. Praėjusią savaitę pasirašiau ir Teismų įstatymo pakeitimus, kurių paskirtis panaši – padaryti teismų sistemą lanktesnę, paspartinti teisėjų perkėlimo ir atrankos procedūras. Teisėjų pajėgos galės būti paskirstytos racionaliau, darbo krūvis – tolygiau. Todėl visuomenė galės pareikalauti ne tik spartesnio bylų nagrinėjimo, bet ir geresnės darbo kokybės.

Pastaruoju metu pratrūkę teisėjų elgesio skandalai yra gėdingi. Tačiau jie neturi mūsų varyti į neviltį. Nes tai – senos šunvotės, ilgai dangstytos klando paslapties šydu, pagaliau pratrūkusios išorė. Ir tai reiškia – valomės. Tas teikia svarumo mūsų, o ne sistemos uždarmo šalininkų argumentams. Kyšis, piktnaudžiavimas tarnyba, korupcinė veika – tai sandoriai, kuriuose dalyvauja mažiausiai dvi šalys. Tai reiškiniai, kurie gali egzistuoti tol, kol mes – visuomenė – tą pakenčiame. Padėtis ims keistis tik tuomet, kai visuomenės nepakantumas pasieks kritinę ribą. (...)

Gerbiamieji,

Gyvename ypatingą metą, kai kritiniais taškais pažymėta beveik kiekviena mūsų valstybės ir visuomenės gyvenimo sritis. Taip pat ir ekonomika. Jau kuris laikas ramiau atsikvėpę džiaugiamės, kad pavyko išvengti finansų griūties. Krizę suvaldėme. Ir dargi daug geriau nei kai kurios Europos senbuvės, euro zonos narės. Tai – gera žinia. Ekonomikos augimas gerokai viršijo spėjimus ir pasiekė beveik 7 proc. rodiklį.

Nukelta į 3 psl.

Gegužės 5 d. „Drauge“ buvo išspausdinas rašinys „Gegužės vėjas“. Jį perskaičiau, kiek antakius suraukiau irėjau prie kitų darbų. Nemėgsu skaityti, nežinodamas, kas rašo. Po keleto dienų – skambutis iš Čikagos. Skambintojas pasipiktinęs, kad tame tik V. D. inicialais pasirašytame rašinyje puolama viena grupė žmonių. Skambintojas primygtinai teigė, kad laikraštis neturi teisės dėti tik inicialais pasirašytų rašinių. Klausė, ką aš galvoju. Atsakiau, kad nuomonės turėjimas nėra nusikaltimas, bet tuo pačiu kritiškai pasisakiau prieš bet kokius anoniminius rašinius. Jeigu kas nors nori viešai spaudoje ką gėdinti ar kam priekaištauti, tai – vienas dalykas, tačiau slėpimasis už inicialų nėra pateisinamas. Rašinio autorius ar autorė pačiame pirmame sakinyje prisipažįsta, kad redaktorės prašiusi neskelbi pavardės ir vardo. „Nei mano vardas, nei pavardė jums nieko nepasakys, nepatrauks jūsų dėmesio, nesugundys perskaityti parašytų minčių, neprivers jūsų susimąstyti. Išivaizduokite, kad aš esu tik jūsų sąžinės balsas ar pavasario vėjas...“ Toliau straipsnyje gražiai prisimenamas neseniai miręs kun. Arvydas Žygas. Netrukus praplumpama daugybė „Kodėl?“ klausimų, skirtų vienai visuomenės grupei juodinti. Tai – ne atsakymų iešką klausi-

mai, bet sarkastiški prikaišiojimai ar net pasityčiojimai.

Birželio 2 d. „Drauge“ pasirodė laiškas, pasirašytas „Susimąščiusio kanadiečio“. Po laišku pridėta pastaba, kad redakcijai laiško autorius yra žinomas. Per porą savaitių tai jau antras laiškas, kurio autorius ar autorė slepiasi už savo inicialų ar miglotai prisistato. Kas mane suerzino, tai redakcijos noras suteikti tokiems slapukams prieglobstį, juos apsaugoti nuo galimų nemalonumų ar atsakomybės už savo pareikštą nuomonę. Praeityje redakcijos buvo pasisakyta už spaudos laisvę, skaidrumą ir atvirumą. Man rodos, kad buvo užmiršta skatinti rašytojų atsakomybę už išreikštas mintis ir nuomones. Nesmačiau jaučiuosi pridėdamas, kad pati redakcija, paslėpdama autoriaus tapatybę, tą atsakomybę sumenkina. Tuo pačiu sumenkina ir savo orumą.

Prieš keletą metų šioje skiltyje jau rašiau apie slapukus-anonimus ir

atvirą pasitikėjimą („Draugas“, 2008 m. birželio 2 d.). Verta kai kurias mintis prisiminti ir iš naujo jas apmąstyti. Tada priminiau, kad laišku skyrelio pabaigoje visada yra prierasas, kad anoniminiai laišakai ir laišakai be adreso nespausdinami. Maniau, kad tai reiškia, jog anoniminiai laišakai iš viso nebus spausdinami. Pasirodo, kad redakcijai žinomi autoriai gali pasilikti anonimais skaitytojams. Redakcija tarsi pasirenka anonimo užtarėjo vaidmenį. Kaip čia suderinamas atvirumas, skaidrumas ir atsakomybė? Man atsakymas labai aiškus ir jį daviau cituodamas vieną šaltinį: „Vienintelė priemonė gintis nuo anoniminių puolimų – visai į juos nereaguoti, nes kiekviena polemika su anonimais tik labiau juos paskatina naujus šmeižtus skleisti.“

Ankstyesnioje skiltyje prisiminiau popiežiaus Benedikto XVI žodžius: „Mes negalime bendrauti su Viešpačiu, jeigu nebendruojame vie-

nas su kitu.“ Piktnaudžiavimas slapumu, aptinkamas visuomenėje ir Bažnyčioje, yra rimta problema. Slaptumui gyvenime ir Bažnyčioje vietos nėra arba neturėtų būti. Porą savaitių prieš savo mirtį popiežius Jonas Paulius II savo apaštališkajame laiške kaip tik kalbėjo apie atvirumo svarbą. „Daug teigiamų dalykų tikimasi iš dialogo tarp pasauliečių ir jų dvasinių vadovų. Tuo pasauliečiams sustiprinama jų asmeninė atsakomybė, atnaujinamas entuziazmas, duodama proga savo talentais prisidėti prie jų dvasinių vadovų projektų.“ Ar nederėtų šių gairių pritaikyti redakcijai bendraujant su skaitytojais ir bendradarbiais?

Gali būti retų ir rimtų priežasčių, kurios kategoriškai pasisakymą prieš anonimiškumą sušvelnina. Bėda, kad tokias progas gali ir išnaudoja slapukai, nori kam nors pakenkti, ką nors nuskriausti ar sukompromituoti. Čia galima įtarti juos psichologiškai esant kurmiais ir kiškiais. Kita išvada, paremta popiežiaus Jono Pauliaus II ganytojiško laiško, yra, kad atvirumas ir šviesumas yra skatintini, o slaptumas yra vengtinas. Kitais žodžiais, partnerystė, paremta vienas kito pasitikėjimu, yra puoselėtina ir siektina. Pabaigai noriu pridėti, kad redakcijai šio straipsnio autorius yra žinomas.

Atkelta iš 2 psl. Tai išpūdinga naujiena. Tikiu, tą ilgaiiniui pajus kiekvienas Lietuvos žmogus. Tačiau užvis svarbiausia ne ypatingi tempai, o augimo šaltiniai.

Pernai mūsų ūkis augo daugiausia dėl eksporto – tai yra tik dėl to, kad kitose šalyse žmonės ėmė gyventi geriau ir pirkti daugiau. Šiomet pastebime naują reiškinį: atsigaua vidaus vartojimas mūsų pačių rinkoje. Pradedama atsigausti ekonominiai lūkesčiai. Tai reiškia: ima rasti ekonominio optimizmo. Randasi tikėjimo. Būtent dabar ypatingą prasmę įgauna bendrumo idėja. Todėl atsigręžkime į tuos, kam sunkiausia. Atkreipkime dėmesį į kainas tų produktų, kurie yra ypač svarbūs kukliausio vartotojo krepšelyje. Aiškinkimės jų brangimo priežastis. Čia savo darbą turi atlikti konkurencijos prižiūrėtojai.

Rimtai svarstykime minimalaus darbo užmokesčio klausimą. Dėl jo turime būti apdairūs, tačiau negalime būti užsispyrę. Tesėkime pažadą atkurti pensijas. Socialinė sistema laukia realių reformų, o ne popierinių koncepcijų ar gairių. Padėkime verslui. Ypač tam, kuris investuoja į ateitį, sukuria naujas darbo vietas ir taip padeda valstybei žmonių lūkesčius ir šiandienines ekonominės plėtros galimybes paversti realybe.

Žinau, finansinės paramos ar didelių mokesčių lengvatų pasiūlyti negalime. Tačiau padarykime tą, ką galime. (...) Ne 2020 ar 2030 metais, o būtent dabar, kai ekonomika įgauna pagreitį, jai būtinas realus palaikymas. Todėl raginu visas ministerijas, tarnybas ir žinybas peržiūrėti savo darbus, planus, gaires ir strategijas bei rimtai susikaupti šiam darbui. Pagaliau susitvarkykime su Šilumos ūkio problemomis ir pagaliau pradėkime statyti suskystintų dujų terminalą, užtenka trypčioti vietoje. Tai – neatidėliotina.

Neatidėliotina ir tai, kad nuo šių metų viešieji pirkimai turi tapti skaidriu procesu. Visuomenė ir valstybė turi žinoti, kas ir kodėl perkama už jos pinigus. Todėl ir pasiūliau įstatymo pataisas, kurios numato įgyvendinti institucinę Viešųjų pirkimų tarnybos reformą, užtikrinant realų šios institucijos nepriklausomumą ir veiklos veiksmingumą. Bei nustatant pirkimų viešinimo tvarką, kuri neleistų perkančiosios organizacijoms nuslėpti vykdomų viešųjų pirkimų. (...)

Optimizmo ir tikėjimo atsigauant ekonomikai turi rasti ir kitose srityse – kultūroje, švietime, nevyriausybinėje veikloje. Seimui teikdama Lietuvos kultūros politikos kaitos gaires sakiau ir dabar kartoju – valstybė turi daug nuveikti gerindama žmonių kultūrinę aplinką, sudarydama galimybes visiems gyventojams pažinti mus vienijantį veiksni – kultūrą – ir tapti jos kūrėjais. Būtinai užtikrinti galimybę skaityti knygas, lankyti

muziejus, teatrus, filmus ir koncertus. Kultūra nėra prabanga, kultūra yra mūsų vienybės pagrindas, be kurios neišgyvens mūsų demokratija, mūsų bendrumas, mūsų tautinė tapatybė, mūsų Lietuva.

Svarbiu ateities uždaviniu laikau švietimo humanizavimą – švietimo sistema turi ne tik suteikti žinių, bet būti jautri kiekvienam žmogui, kiekvieno individualiems gebėjimams, išugdyti savivertės, bendruomeniškumo, pasididžiavimo savo šalimi jausmus. Kiekvienas Lietuvos pilietis turi jaustis vertingas ir galintis save įgyvendinti. (...)

Gerbiamieji,

Šiais metais su daugeliu šalių pažymime diplomatinių santykių atkūrimo dvidešimtąsias metines. Man tai labai reikšmingos sukaktys asmeniškai, nes pati prisidėjau prie Lietuvos diplomatinės tarnybos kūrimo ir pirmųjų Lietuvos diplomatinės žingsnių. Kad Lietuva tapo visateise euroatlantinės bendrijos dalimi, yra svarbiausias mūsų šalies daugiametės užsienio politikos rezultatas ir testinio pagrindas. Šiuos pasiekimus sustiprina ir tai, kad šiais metais Lietuva pirmininkauja net dviem tarptautinėms organizacijoms – Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai bei Demokratijų bendrijai. (...)

Atvirumas, skaidrumas ir tęstinumas – Lietuvos užsienio politikos nekintantys bruožai. Šiais principais vadovaujamės šiomet pirmininkaudami Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai, vadovausimės ir rengdamiesi artėjančiam Lietuvos pirmajam pirmininkavimui ES.

Džiaugiuosi, kad aktyvi Lietuvos laikysena, kurią tvirtai gyniau, kuriant naująją NATO strategiją, atnešė dar daugiau ir konkretesnių saugumo užtikrinimų mūsų šalies žmonėms ir visam Baltijos šalių regionui. Po septynerių narystės NATO metų turime Baltijos valstybių gynimo planus. Nuoseklomis Lietuvos pastangomis pavyko pasiekti garantijų, jog priešraketinės gynybos srityje Lietuvos interesai nebus pažeisti: NATO šalis ir toliau gins aljansas. Europa nebus dalijama į geografinius sektorius.

Produktyvi narystė ES – nuolatinis Lietuvos tikslas. Pagrindinis praėjusio laikotarpio pasiekimas yra tai, kad nuo du tūkstančiai penkioliktųjų metų Lietuva ir Baltijos šalys energetikos srityje nebebus atskirtos nuo likusios Europos. Tai mūsų

tikslas, kuris aktyviomis ir Lietuvos pastangomis tapo visos Europos tikslu. Tačiau jam įgyvendinti turime įvykdyti gyvybiškai svarbius jungčių su Švedija ir Lenkija projektus, kuo skubiausiai pasistatyti suskystintų dujų terminalą.

Lietuvai aktyviai veikiant Briuselyje, ES išsikėlė tikslą siekti, kad visi jau vykdomi ir būsimi branduolinių jėgainių projektai turėtų atitikti aukščiausius tarptautinius reikalavimus. Juos turi atitikti ir Europos kaimynystėje būsiančios atominės elektrinės įskaitant ir Lietuvos kaimynines šalis. Apie šią Lietuvos iniciatyvą jau buriausi reikšmingas ES narių skaičius. (...)

Baltijos jūros šalių regiono stiprinimas išlieka viena pagrindinių Lietuvos užsienio politikos kryptių. Esame neatsiejama Baltijos jūros regiono dalis, turime patikimų partnerių, su kuriais mus vienija tie patys regiono plėtros tikslai. Natūralu, jog visose srityse bendradarbiavimas su Šiaurės Europos šalimis išlieka svarbiausias prioritetas.

Lietuvos saugumui svarbi konstruktyvi ir stabili kaimynystė. Todėl mums svarbus strateginių energetikos ir saugumo projektų su Lenkija įgyvendinimas. O nepriklausoma Baltarusija – Lietuvos interesas. Visada pasisakiau ir pasisakysiu už dialogą ir bendradarbiavimą su kaimynais. Tačiau tai nereiškia, kad nukreiptas prieš demokratinius principus ir žmogaus teises pažeidžiantis elgesys gali būti toleruojamas. (...)

Mieli Lietuvos žmonės,

Pradedame trečią atkurtos Nepriklausomybės dešimtmetį. Laisvę iškovojoje, tačiau pamiršome, jog ją reikia ir toliau ginti. Ginti, kasdien stiprinant demokratiją. Esu tikra, jog einame teisingu keliu, todėl neketinu iš jo trauktis. Matau permainingą pradžią ir darysiu viską, kad jos sėkmingai vyktų ir toliau. Kiti metai jau bus lengvesni šalies ekonomikai. Tačiau politikoje – paženklinti Seimo rinkimų. Tikiu, jog Lietuva yra subrendusi permainingoms ir gebės nepasiduoti populizmui. Todėl kreipiuosi į politikus: raginu kovoti ne dėl valdžios, o dėl valstybės. Dėl žmonių, kurie ją kuria savo kasdieniniu darbu.

Sugrąžinkime pasitikėjimą, sukurkime tvirtą visuomenę. Atsparią korupcijai ir nepakančią melui. Turinčią aiškias vertybes ir mokančią jas ginti. Kurkime Tėvynę, kurios niekas nenorėtų palikti. Tėvynę, kurios ilgimės išvykę ir į kurią skubame sugrįžti.

Ačiū už dėmesį.

Sutrumpinta.

2011 m. birželio 7 d.
Dalia Grybauskaitė,
Lietuvos Respublikos Prezidentė
President.lt

TELKINIAI

Los Angeles, CA



Iš kairės sėdi: Šv. Kazimiero parapijos LA klebonas kun. Tomas Karanauskas, vysk. Gintaras Grušas ir kun. Artūras Sederevičius, SJ.

Sutvirtinimo sakramentas

DALILĖ POLIKAITIENĖ

Šių metų gegužės 7 d. JE vyskupas Gintaras Grušas parapišioms jaunimui ir keliems vyresniesiems Los Angeles Šv. Kazimiero bažnyčioje suteikė Sutvirtinimo sakramentą.

Vysk. Grušas, Los Angeles augęs, mokslus baigęs UCLA, 1989 metais išvyko teologijos studijoms ir 1994 metais Vilniaus katedroje gavo kunigystės šventimus. 2010 metų rugsėjo mėnesį buvo konsekruotas vyskupu ir paskirtas Lietuvos Respublikos kariuomenės ordinaro pareigoms. Šv. Kazimiero parapijiečiai džiaugsmin-gai sutiko buvusį savo parapijietį, svečią iš Vilniaus.

Į Sutvirtinimo sakramento šven-tę susirinko pilna bažnyčia sutvirti-namųjų, jų globėjų, tėvelių ir kitų šeimos narių. Šv. Mišias koncelebra-vo vysk. Grušas, klebonas kun. To-mas Karanauskas ir kun. Artūras Sederevičius, SJ. Iškilmes savo gies-mėmis praturtino maestro Viktoro Ralio vadovaujamas vyrų vienetas, kuriame, be paties maestro, dalyvau-ja Tauras Radvenis, Virgilijus Kas-putis, Danius Anelauskas, Linas Po-likaitis, Erikas Petraitis ir Stepas Puodžiūnas. Fleita grojo Kristina Kazlauskienė.

Sutvirtinimo sakramentą pri-ėmė 29 asmenys: Ariana Žukaitė, Da-nutė Scola, Kristina Narbutaitė, And-rius ir Alytė Ruplėnai ir jų mamytė Lina Ruplėnienė, Edvardas Dabšys, Andrius Polikaitis, Gerda Matulaitė, Lukas Remeika, Eglė Urbonaitė, To-mas Gulbinas, Aras Kazlauskas, Giedrius Kerežis, Rasa Martinėnaitė,

Viltė Matulevičiūtė, Kristina Pečiulytė, Geistė Vaičiūnaitė, Andrius Vaitkevičius, Paula van der Sluys, Mykolas Dargis, Kristė Jogaitė, Laura ir Aistė Remeikaitės, Vilius Vyšniauskas, Klaudijus Baltakaitis, Vytautas Fledžinskas, Teresytė Lovett iš San Diego ir Ūla Peičiūtė iš Dallas, Texas.

Tėveliai savo jaunimui suruošė puotą parapijos salėje, kurios metu tikybos mokytoja Jūratė Venckienė pristatė visus sutvirtintuosius, įtei-kė jiems pažymėjimus, juos apdova-nojo ir vysk. Grušas.

Savo kalboje vyskupas prisiminė savo dienas Šv. Kazimiero litu-anistinėje mokykloje, kurią jis lankė ir baigė. Prisiminė tuometinio direk-toriaus Pažiūros žodžius, kad ateityje jis bus labai svarbus kunigas. Vysku-pas patarė mokiniams paklausti, ką mokytojai ir direktorė pranašauja jų ateičiai.

Los Angeles Šv. Kazimiero litu-anistinės mokyklos tikybos mokyto-ja J. Venckienė su dideliu pasišven-timu pagal Los Angeles arkivyskupi-jos programą dvejus metus ruošė mokyklos mokinius-kandidatus. Šių metų gavėnios metu kandidatai tris kartus buvo pristatyti parapijie-čiams šv. Mišių metu, gavo klebono kun. Tomo Karanausko palaimini-mą. Buvo suruoštos susikaupimo po-pietės, kuriose kandidatai dalyvavo su savo globėjais.

Šv. Kazimiero parapija sveikina savo jaunuosius naujai sutvirtintus parapijos narius ir dėkoja vysk. Grušui už suteiktą sakramentą, o mokytojai Jūratei – už paruošimą.



Iš k.: dr. Vytautas Vyšniauskas, Aras Kazlauskas, klebonas T. Karanauskas ir vysk. G. Grušas. Inos Petokienės nuotr.

Mamyčių šventė
Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje

JOLANTA BAČIULYTĖ

Los Angeles lietuvių vaikų ma-my-tės šiais metais sulaukė ypatingo dėmesio. Motinos die-nos proga sveikinimai tęsėsi per tris pirmuosius gegužės savaitgalius. Mamos buvo sveikinamos pirmąjį gegužės sekmadienį, kaip tai daroma Lietuvoje, antrąjį gegužės sekmadie-nį – pagal amerikietišką tradiciją ir trečiąjį gegužės šeštadienį Šv. Kazi-miero lituanistinėje šeštadieninėje mokykloje. Mokytojų, tėvelių ir vai-kų paruoštas renginys suteikė kiek-vienai mamytei malonių išpūdžių.

Renginys lituanistinėje mokyk-loje prasidėjo aštuntoko Vėjo Vasi-liausko skaitiniu apie Motinos die-nos šventės atsiradimą Europoje ir Amerikoje. Kiekviena klasė, paska-tinta savo mokytojų, parodė vieną už kitą šaunesnį pasirodymą: vaikai dainavo, deklamavo savos kūrybos

Mamos meilė yra keista.
Jos širdis yra atvira.
Kaip saulė jos šypsena,
Jos man reikia visada.
Tomas Gulbinas, 9 kl.

Tu esi mano mama,
Aš mėgstu Tavo šypseną.
Mano meilė – Tau kaip daina,
Aš mylėsiu Tave visada!
Paula van der Sluys, 9 kl.

Mama, aš Tave myliu!
Be Tavęs gyventi negaliu.
Tu smagi ir linksma,
Tu pasaulio geriausia Mama!
Laura Remeikaitė, 10 kl.

Kas yra meilė?
Kas yra nesibaigiantis meilės
šaltinis?

Gal tai – tik jausmas?
Ne. Tai yra mano mama!
Vilius Vyšniauskas, 10 kl.



Inos Petokienės nuotr.

eilėraščius ir švelnius žodžius, teikė mamoms raudonas rožes ir atvirai rodė šiltus jausmus joms. Programą koordinavo ir renginį jau ne pirmus metus vedė aštuntokų mokytoja Vėjūnė Baltrušaitis. Salėje buvo di-džiulis ekranas, kuriame trečios kla-sės mokytojos Kristinos Kazlauskie-nės dėka žiūrovams buvo rodomos vaikų ir mamų nuotraukos, video vaizdeliai ir net dainų žodžiai. Visi susirinkusieji smagiai prisijungė ir padėjo vaikams dainuoti „Mamos suknelė“. Vaikai dėkojo mamoms už begalinę meilę, už tai, kad yra šiame pasaulyje ir gali jas pasveikinti. Mokyklos direktorė Marytė Newsom džiaugėsi šios neeilinės dienos pasi-sekimu ir vaikų talentais. Šventė baigėsi linksmomis patenkintų mamy-čių ir jų atžalų pašnekėsiais prie sal-dumynų stalo.

Jolanta Bačiulytė – Šv. Kazimiero LA lituanistinės mokyklos 9–10 kl. mokytoja.

Mano mamos šypsena
Yra kaip saulės šiluma.
Tavo gerumas visada
Su meile gyvena manyje.
Kristina Narbutaitė, 9 kl.

Mamyte, sveikinu Tave.
Ačiū, kad Tu myli mane.
Aš dėkinga, kad Tave turiu ir
šiandieną tulpes tikrai Tau skiriu!
Geistė Vaičiūnaitė, 9 kl.

Ką reiškia mamos meilė?
Gal kiek dovanų tau perka?
Man mamytės meilė
brangiausia,
Kai ji man padeda iki
vidurnakčio.
Viltė Matulevičiūtė, 9 kl.

Kas yra saulė?
Saulė yra šilta,
Saulė yra šviesi
Mano saulė – tai mano mama.
Mykolas Dargis, 10 kl.

Mama mama, nežinai,
Kaip puikiai mane užauginai.
Mano širdis plyšta, kai tu sakai,
Kad gera mama esi, nemanai.
Būsiu laiminga amžinai, jeigu
Auginsiu savo vaikus panašiai.
Kristė Jogaitė, 10 kl.

Mama, mama, Tu mano Mama,
Padedi visada.
Esi mano širdyje
Vienintelė tokia šitam pasaulyje!
Emilija Phidayeva, 9 kl.

Duodi man maisto,
Duodi man drabužius,
Duodi man pagalbos,
Duodi man namus.
Duodi man džiaugsmo,
Duodi man žaislus.
Duodi man laimės,
Bet daugiausia – meilės.
Aras Kazlauskas, 9 kl.

Milwaukee, WI

Mokslo metų užbaigimo šventė lit. mokykloje „Nauja karta”

RITA REMEIKAITĖ

Milwaukee lituanistinė mokykla „Nauja karta”, pirmoji lituanistinė mokykla Wisconsin valstijoje, tik šiemet atvėrusi duris, sėkmingai baigė savo pirmuosius mokslo metus.

Gegužės 21 d., šeštadienį, vyko mokyklos šventė, skirta mamytėms ir tėveliams, taip pat paskutinei mokslo metų dienai.

„Už viską dėkojam...” – tokiais žodžiais „Nauja karta” kvietė į šventę. Mūsų mokykla nedidelė, neturime didelio būrio mokinių, bet visi jaučiamės tarsi viena šeima. Mokykla galbūt nepakartojama tuo, kad turime suaugusiųjų klasę, kurios didžiąją dalį sudaro nelietuvių kilmės žmonės, norintys išmokti lietuvių kalbos.

Mokiniai, mokytojai, tėveliai ir svečiai rinkosi į šventę mokykloje. Šventės sumanytoja ir vedančioji – muzikos mokytoja Fausta Urbonienė, kaip visuomet, paruošė išradinę ir įdomią šventinę programą.

Scenoje pasirodė visi mokyklos mokiniai, nešini rožės žiedais. Mokytoja Fausta prabilo eilėmis apie brangiausią žmogų – Mamą. Antrojo skyriaus mokiniai Gabrielė Sweeney, Leila Warner, Gabrielė Ladikaitė, Emilija Mikalauskaitė, Benas Mikalauskas, Nidas Kudzin išsakė savo jausmus, ką jaučia savo brangiausiems žmonėms – Mamai ir Tėčiui: „Labai myliu savo Mamą ir Tėtį”, „Mama – man pats brangiausias žmogus, pati gražiausia gėlė”, „Man Mama – tai visas pasaulis, taip pat myliu ir savo Tėvelį”. Ne vieno akyse sužibo ašaros. Dainą mamai padainavo antrojo skyriaus mokinė Gabriele Sweeney.

Vedančioji pakvietė pirmojo skyriaus mokinius Kiprą Brazauską,



Eglės Truikytės ir Dalios Širvinskienės nuotr.

Mantą Kudzin, Luką Warner ir Dominyką Širvinską, kurie, nors ir nedrąsiai, bet tarė: „Aš labai labai myliu savo Mamą ir Tėtį”, „Mama – man kaip sesė, o tėvelis kaip didelis traktorius.”

Toliau sekė ištrauka, ką vaikai galvoja apie tėvelius. Nesvarbu, kokio amžiaus būtume, visuomet mums reikalingi tėvai, jų patarimai ir pamokymai.

Suaugusiųjų klasės atstovai Jolita Frank, Nojus Namajūnas, Louren Anderson, Geoff Gurgel, jų mokytoja Kristina Puotkalytė-Gurgel sakė irgi negailėjo gražių žodžių mamai: „Man mama pati geriausia draugė, noriu jai skambinti kasdien, noriu su ja kalbėtis”; „Mama man kaip šilta anklodė, kuri saugo nuo visų bėdų ir nelaimių”; „Mama atliko sunkų darbą, tris vaikus užaugino gerais žmonėmis, labai ją gerbiu.”

Mokytoja Fausta ir suaugusiųjų klasės atstovas Geoff Gurgel padainavo dainą apie mamą.

Patys mažiausieji mokyklos mo-

kinukai savo meilę Mamai ir Tėčiui parodė daina „Myliu tave”, taip pat atlikdami muzikinį žaidimą „Atsitūpk, atsistok”. Scenoje ir vėl G. Gurgel – šįkart nuostabaus balso savininkas atliko bliuzą.

Kita šventės dalis – nebylusis kinas. Skambant vasariškai muzikai, mokiniai ir mokytojai vaidino vasaros atostogas: žaidė kamuoliu, badmintoną, šaškėmis, žvejojo, deginosi, patys mažiausieji žaidė žaidimus, vaišinosi sausainiais ir limonadu. Po to visi dalyviai atliko vasariškos nuotaikos kupiną dainelę „Vasarėlė”. Baigiamajai dainai „Žvaigždžių spindesys” skamba žodžiai: „Už viską dėkojam,/ Tau ranką paduodam,/ Draugystė lyg vaivorykštė/ Apjuosiam visus.”

Oficialioji šventės dalis baigėsi. Mokyklos direktorė Rita Remeikaitė tarė padėkos žodį mokytojams, mokiniams ir tėveliams. Mokytojai įteikė mokiniams pirmųjų mokslo metų baigimo diplomus. Žodį tarė tėvų komiteto pirmininkė Rūta Brazaus-

kas.

Antroji šventės dalis – konkursas „Saldi pasaka”, mamų gaminti saldūs patiekalai ir tėveliams skirtas konkursas „Svajonių namas”, kuriame vertintojais buvo vaikai. Mamoms skirto konkurso nugalėtoja skelbiama Loreta Anderson, iškepusi tortą „Boružėlė”, tėvelių piešinių konkurso nugalėtojas – James Kudzin.

Visi šventės dalyviai ir svečiai kviečiami vaišintis konkurso „Saldi pasaka” gaminiais. Taip pat kviečiami apžiūrėti antrojo skyriaus mokinių atliktų darbų – lietuviškų Gedomino, Trakų pilių maketų. Vaikai gamino ir lietuviškų patiekalų valgiaraštį – meniu.

Visiems linkime geros, įdomios ir turiningos vasaros. Iki pasimatymo kitais mokslo metais Milwaukee lituanistinėje mokykloje „Nauja karta”!

Rita Remeikaitė – Milwaukee lit. mokyklos „Nauja karta” direktorė.

Hartford, CT

Tautinių šokių grupės „Berželis” koncertas

SIGITA ŠIMKUVIENĖ

Jau įprasta, kad gegužės mėnesį vienintelė Connecticut valstijoje likusi tautinių šokių grupė „Berželis” pakviečia šokių mėgėjus į savo metinį koncertą. Ir šiais metais gegužės 14 dienos vakarą berželiečiai kvietė tautinių šokių mėgėjus į Šv. Trejybės bažnyčios parapijos salę. Buvo smagu tarp koncerte apsilankusiųjų matyti Lietuvių Bendruomenės veikėjus – gerbiama parapijos vargonininką Jurgį Petkaitį su žmona Irena, Birutę Bernotienę, Danguolę Banevičienę su sūnaus Lino šeima, Aldoną Saimininkienę, R. E. Žiūrius ir visą Nenortų šeimyną. Aišku, į koncertą atvyko ir šokėjų šeimų nariai, draugai. Tiesa, pasigedome žiūrovų iš kitų lietuviškų telkinių.

Kaip ir visada, šokėjams talkininkavo buvusi ilgametė „Berželio” vadovė Dalia Dzikiienė, muziką koncertui ir vakaro šokiams paruošė Rolandas Lusčikauskas.

„Berželis” savo pasirodymą pradėjo smagiu „Suktiniu” su nauju išėjimu – šokėjai pasipylė iš salės, iš žiūrovų gretų ir įsisuko į suktinio ritmą.

Grupės vadovė Asta Nenortienė, kaunietė, Klaipėdos universiteto auklėtinė, kur įgijo choreografijos

specialybę, „Berželiui” vadovauja jau treji metai. Jauna moteris augina vaikus, dirba ir dar suranda laiko ir jėgų dirbti su šokėjais. Su savo pagalbininkais mokytojais Lina Marūnaite ir Tomu Nenortu ir šokėjais per gana trumpą laiką sugebėjo paruošti net keturis naujus šokius: „Dzigūną”, „Šapnagių polką”, „Kūgiuką” ir „Blezdginginį jonkelį”. Šokėjai atsikvėpė į sceną išėjus Vaclovui Ambrozaičiui, kuris, pritardamas gitara, atliko dvi populiarias estradines dainas. Tai buvo pirmasis šio atlikėjo pasirodymas. Vakaro programoje taip pat skambėjo Justino Marcinkevičiaus ir Kazio Inčiūros eilės, kurias skaitė šių eilučių autorė.

Po koncerto „Berželio” vadovė A. Nenortienė padėkojo visiems savo šokėjams, mokytojams, pristatė juos žiūrovams. „Berželyje” jau daug metų šoka Tomas Nenortas, Lina Marūnaitė, Thomas Balskus, Scott Yusias. Rūta ir Dainius Lančinskai šoka jau šeštą sezoną, Dovilė Vilkauskaitė, Laura Stalgaitis taip pat šeštus metus. Lisa ir Jeff Darmetko šoka jau septinti metai. Liza pasidžiaugė, jog pagerėjo jos lietuvių kalba, mat ji daugiau bendrauja su šokėjais lietuviškai. Pernai prie šokių grupės prisijungė Skirmantė, neseniai atvykusi iš Lietuvos, ir Steve Freeman. Steve į šokių grupę net atsivedė savo

sesutę, kuri šiuo metu yra pati jauniausia „Berželio” šokėja. Mckenzie Freeman turėjo pirmą savo krikštą – pirmąjį koncertą, kuriame pasirodė labai gerai. Lokys Gust „Berželyje” šoka jau daug metų (tiesa, su pertraukomis), jis turbūt yra pats geriausias vyras šokėjas iš visos grupės. Jo mama Vaiva Vėbraitė labai didžiutusi, matydama savo sūnų taip puikiai šokant.

Vakaro metu buvo įteiktas JAV LB CT apygardos Padėkos raštas Linai Marūnaitei – ilgametei „Berželio” šokėjai, jaunai grupės mokyto-

jai, už nuoširdų visuomeninį darbą.

Atsisveikindama su žiūrovais grupės vadovė A. Nenortienė pakvietė visus prisijungti prie „Berželio” grupės.

Kitais metais „Berželis” švęs savo 40 metų gyvavimo jubiliejų, taip pat atstovaus lietuviams šokėjams Boston mieste vykšiančioje XIII Lietuvių tautinių šokių šventėje. Ačiū visiems šokėjams ir visiems, prisidėjusiems prie renginio.

Sigita Šimkuvienė – JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė.



Lisa Darmetko nuotr.



SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net



Pirmoje eilėje iš k.: Vida Rimienė, Nijolė Martinaitytė-Nelson, muz. Genė Razumienė, Milita Lauraitienė; antroje eilėje iš k.: Rugilė Šlapkauskienė, Danutė Korzonienė, Genovaitė Treininė, Danutė Dirvonienė, Joana Krutulienė, Ritonė Rudaitienė, Daila Liubinskienė, Aušrelė Sakalaitė, Dalia Povilaitienė. Aldonos Rauchienės nuotr.

„Verpsčių“ sueigoje skambėjo kanklės

v. s. RITONĖ RUDAITIENĖ

Visų lietuvių liaudies instrumentų pažiba yra kanklės. Lietuvių rašytiniuose šaltiniuose pirmą kartą jos minimos XVI amžiuje, J. Bretkūno (1536–1602) Biblijos vertimo rankraštyje.

Apie kanklių gaminimą, kankliavimą ir simbolinę jų reikšmę 2011 m. gegužės 24 d. vyr. skaučių „Verpsčių“ sueigoje pasakojo viešnia muz. Genė Razumienė. Ji papasakojo, kad liaudies padavimuose kanklės padėjusios atitolinti nelaimes, išvengti maro ir kitų ligų. Senovės lietuviai tikėjo, kad mirusiųjų sielos persikūnydavo į medį, todėl kanklės gamindavo mirštant jų artimiesiems.

Kanklės gali turėti nuo 3-jų iki 15-kos ir daugiau varinių arba plieninių stygų. Jos gaminamos iš liepos, uosio, ažuolo, klevo, juodvalkio. Viršutinė kanklių plokštė – iš eglės ar epušės. Šiaurės rytų aukštaičiams kankliavimas buvo ypatinga meditacija.

Kankliuodavo sau ir tik tam tikru metu, kai gamta nurimsta, nutyla. Šiaurės vakarų aukštaičių ir žemaičių kanklininkai skambindavo sau ir kaimynams pasilinksminimuose, krikštynose, vestuvėse. Pritariant kanklėmis dainuodavo ir giedodavo.

XX amžiuje kanklės pradėta tobulinti. 1925 metais Kaune įsteigta kanklių mokykla. 1954 metais aukštųjų kanklių garsynas išplėstas iki keturių oktavų. Dabartinės kanklės turi tonacinius keitiklius, kuriais kiekvieną stygą galima paaukštinti arba pažeminti puse tono. Tokiomis kanklėmis galima skambinti sudėtingus, net klasikinius kūrinius. Daug kūrinių kanklėmis yra parašę

Lietuvos kompozitoriai: Jonas Švedas, Algimantas Bražinskas, Vaclovas Paketūras, Anatolijus Lapinskas. Pranas Puskunigis kanklėmis parašė net 48 dainas.

Lietuvių liaudies muzikos ansamblio „Gabijs“ vadovė Genė Razumienė gimė ir augo Lietuvoje, Užbalės kaime, Švenčionių rajone, prie Lakajų upelio, Labanoro girios. Šeimoje augo šeši vaikai, gyveno močiutė. Visa šeima labai mėgo visur ir visus darbus dirbant dainuoti. Baigusi Švenčionyse 8-tą klasę, studijuoti kanklių Genė įstojo į J. Tallat-Kelpšos muzikos mokyklą. Valstybinėje konservatorijoje – akademijoje studijavo chorinį dirigavimą. Dirbo vaikų darželyje ir vidurinėje mokykloje, Kipro Petrausko muzikos mokyklos padalinyje. Su liaudies instrumentais koncertavo festivaliuose Vokietijoje, Lenkijoje ir kitur. 1999 metais su šeima atvyko į Ameriką – Texas valstiją, po metų persikėlė į Čikagą, šiuo metu gyvena Palos Hills, IL. Neseniai „Gabijs“ atšventus penkmetį, toliau repetuoja ir koncertuoja įvairiuose renginiuose. Paskutinis įvykis prieš porą savaitių garbės ir karjeros konsultų metiniame suvažiavime Čikagoje.

Į „Verpsčių“ sueigą viešnia atsiėmė ir parodė kitus liaudies instrumentus-kanklytes, skudučius, birbynę. Papasakojo apie barškalus ir tarškalus, tabalus ir skrabalus...

Pritardama kanklėmis pati padainavo keletą kūrinių ir, padovanojusi kiekvienai specialiai paruoštą su gaidomis dainorėlį, pakvietė prisijungti prie neeilinės mūsų popietės su kanklėmis labai gražaus koncerto. Dėkojame muz. Genei Razumienei už tokią mielą muzikos šventę!

Ypatinga „Sietuvos“ draugovės sueiga

Prieš porą savaitių sietuvių rinkosi į savo mėnesinę ketvirtadienio sueigą, bet ši sykį su uniformomis, kadangi tai buvo ypatinga šventė. Rinkomės pagerbti tas seses, kurios savo skautiško pažado nenutraukti ryšio su skautų organizacija jau laikosi 50 ar daugiau metų. Smagu, kai visos vieną kitą gerai pažįstame, jaučiame viena kitai draugystę ir šilumą. Buvome priimtos jaukiuose sesės Alės Karaliūnienės namuose. Pasitaikė šiltas ir saulėtas pavakarys. Susirinko seniai matyti veidai, rodos nė kiek nepavargę po žiemos šalčių. Visos pakilios nuotaikos taikstėmės užimti vietales prie didelio stalo.

Draugininkė sesė Vilija pasveikino susirinkusias seses ir pakvietė padainuoti „Sietuvos“ dainą. Dainos žodžių autorė sesė – Birutė Vindašienė, muziką pritaikė sesė Gintra

Narienė. Buvo gautas Pirmijos pirmininko Ginto Taoro įsakymas, kuriame išvardijamos sesės, skautaujančios 50 ar daugiau metų. Sesei Svajonei Kerelytei paskaičius įsakymą buvo pakviestos sesė Jolanda Kerelienė ir Birutė Vindašienė įteikti sesėms 50 m. ženkliukus ir pažymėjimus. Ženkliukus ir pažymėjimus gavo net 17 sesių! Po to sveikiniamo žodžiai ir gėlyčių dalijimas. Susidarė puokštės gėlių.

Kadangi gegužės mėnuo yra skirtas motinoms, sesė Irena Kriaučeliūnienė buvo paruošusi eilėraščių ir dainų pykę. Ne viena braukė ašarą, nes parinktieji žodžiai buvo jautrūs ir prasmingi.

Ilgai kalbėjomes prie suruoštų sesės Alės vaišių. Nenoriai skirstėmės namo, žadėdamos vėl pasimatyti kitoje sueigoje birželio mėn. 16 dieną. Sesė sietuvietė



„Sietuvos“ sesės: pirmoje eilėje iš kairės: Aurelija Kriaučiūnienė, Stasė Korres, Birutė Vindašienė, Birutė Vilutienė, Jolanda Kerelienė, Vilija Kerelytė, Svajonė Kerelytė, Valerija Plepienė; antroje eilėje iš kairės: Danguolė Vitkienė, Valė Kliknienė, Rita Fabijonienė, Alė Karaliūnienė, Birutė Podienė, Irena Kirkuvienė, Danutė Milūnienė, Gintra Narienė, Irena Kriaučeliūnienė, Regina Kučienė, Lilė Juzėnienė, Ilona Laucienė, Aušrelė Sakalaitė ir Marija Remienė.

„Skautų stovyklinis aidas“ konkursas

Vydūno fondas skelbia 2-ąjį „Skautų aidas“ stovyklinį konkursą

Kūrybos temos: 1. 2 puslapių montažai (aprašymai su nuotraukomis); 2. Stovykliniai rašiniai: a. „Pareigingas stovyklautojas“, b. „Rūpestingas vadovas“, c. „Nepamirštama stovyklos diena“, d. „Mes – gamtos draugai“; 3. Stovyklinė fotožurnalistika (1 puslapis su paaiškinimais): a. Įdomios stovyklinės akimirkos, b. Mokomės skautauti, c. Skautiškas žaidimas, d. Kūrybingi skautai.

Amžius: 1. I grupė: 10–14 m., 2. II grupė: 15–17 m., 3. III grupė: 18–20 m., 4. IV grupė: 21+ m.

Premijos:

Montažai (10–14 m.) 1 po 50 dol., 2–25; (15–17 m.) 1 po 50 dol., 2–25; (18–20 m.) 1 po 50 dol., 2–25; (21+ m.) 1 po 100 dol., 1–50

Rašiniai (10–14 m.) 1 po 50 dol., 2–25; (15–17 m.) 1 po 50 dol., 2–25; (18–20 m.) 1 po 50 dol., 2–25; (21+ m.) 1 po 50 dol., 2–25

Nuotraukos (10–14 m.) 1 po 50 dol., 2–25; (15–17 m.) 1 po 50 dol., 2–25; (18–20 m.) 1 po 50 dol., 2–25; (21+ m.) 1 po 50 dol., 2–25

Australijos skautams: Po 25 dol. kiekvienai temai ir amžiaus kategorijai.

Vertinimo komisija: Vertinimo komisiją sudarys 3 turtininkai iš atskirų LSS rajonų ir 3 skautai akademikai.

Konkurso laikas: Nuo 2011 m. birželio 18 d. iki rugsėjo 5 d.

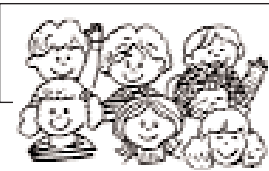
Stovyklinius konkursinius darbus siųskite iki rugsėjo 12 d. (Australijos skautams iki 2012 m. kovo 1 d.): SKAUTŲ AIDO stovyklinis konkursas, c/o Vydūnas Youth Fund, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 arba vyduno.fondas@sbcglobal.net

Prašome pranešti el. paštu, jei siųsite konkursinį darbą paprastu paštu.

Konkursiniai darbai bus išspausdinti stovykliniame „Skautų aidas“ numeryje.

LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
skelbia šeštąjį jubiliejinę stovyklą
VILTIS

Camp Manatoc, Ohio JAV
2013 rugpjūčio 7–17
[SIDĖMĖKITE DATĄ!]



„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Šį kartą supažindiname su antrą vietą šių metų JAV LB Švietimo tarybos rašinių ir piešinių konkurse „Lietuvos nepriklausomybės atgavimo kelias“ laimėjusiųjų darbais.

9–10 kl.
Tomas Gulbinas,
Šv. Kazimiero LA lituanistinė mokykla, 9 kl.

Revoliucija

Revoliucija ir laisvė yra eina ranka į ranką. Kada valdžia sugriežtina tavo gyvenimą ir paima viską, ką tu myli, tu gali daryti tik vieną dalyką – protestuoti. Protestavimas yra senas menas, ir net didžiausia armija negali nuraminti žmones, kada jie yra ištroškę laisvės. Kada šalis, net ir tokia maža kaip Lietuva, gali išsilaisvinti nuo didžios šalies kaip Rusija, ta revoliucija įkvėpė daug šalių ir parodė, kad bet kas gali išsilaisvinti.

Vidurio rytuose dabar atsitinka labai įdomus dalykas. Kada Egiptas išsilaisvino, kitos šalys pamatė ir pradėjo galvoti, kad jeigu Egiptas gali išsilaisvinti, tai kodėl mes negalim? Tada jie visi suprato, kad nebuvo jokio skirtumo tarp jų šalių ir Egipto. Visos šalys suprato, kad ne visur pasaulyje žmonės yra paliepti, žmonės turi teisę pasakyti savo nuomonę apie valdžios veiklą ir, net jei nori, eiti prieš valdžią. Čia yra demokratiškas gyvenimas, ir arabai nori to.

Rytų Europa irgi turėjo revoliuciją gan neseniai, ir ji buvo užimta. Lietuva, būdama užimta, negalėjo daryti daug dalykų, kuriuos mes da-

rom kiekvieną dieną. Žmonės buvo išsigandę, kai kurie buvo išvežti į Sibirą. Kada Lietuva buvo išlaisvinta, jie pajautė dalyką, kurį visi žmonės turėtų jausti, dalyką, kurį arabai jaus greitai, – laisvę.

7–8 kl.
Justas Klimavičius,
A. Kazickienės lituanistinė mokykla, 8 kl.

Lietuvos nepriklausomybės atgavimo kelias

Nors ir Amerika išsikovojo laisvę, tai ne tas pats kaip Lietuvos [atveju]. Amerika buvo Anglijos kolonija, bet neužimta. Anglai atplaukė ir paėmė tą žemę. Čia labai skirtinga situacija nuo Lietuvos. Sovietų Sąjunga užėmė Lietuvą. Lietuva tai tada buvo valstybė, ne kaip Amerika, neužimta žemė. Tikrai tas noras laisvės buvo panašus. Kai Amerika išsikovojo nepriklausomybę, jie tikrai išsikovojo. Su šautuvais ir patrankom šaudė į vienas kitą. Lietuva – ne. Mes be šautuvų. Mūsų ginklas buvo noras. Mes Lietuvai norėjome daugiau negu Sovietų Sąjungai. Mūsų protas vedė į kovą. Laikraščiais ir kitais raštais mes tarpusavy kalbėjome, kai buvo uždrausta. Mes visi susikabinome rankomis ir stovėjome. Nuo Vilniaus iki Talino maždaug 2 iki 2,5 milijono žmonių stovėjo su vienu noru. Ne ko-



2-3 kl., Saulė Baipšytė, 2 kl., Šv. Kazimiero LM, LA.

vot arba numirt, bet [dėl] laisvės[s]. Mes vieną ir tikrai vieną svajonę turėjome – „Laisvė“! Per blogiausius laikus mes ne šaudėm viens į kitą, o stovėjome, iškėlę mūsų Trispalves. Nors sovietai mus ir tremia, muša, mes žinojome, kas teisinga.

Čia, Amerikoje gyvenant, tikrai nesuprantama, kodėl ne visi mano amžiaus moksleiviai Lietuvoje į tuos istorinius įvykius kaip Vasario 16 ir Kovo 11 jungėsi. Aš išivaizduoju, jie nenori gyventi Lietuvoje. Jie nesupranta, ką reiškia gimti vienoj valstybėj, o gyventi kitoj. Gyvenant Amerikoje, Lietuva man reiškia viską. Mūsų trispalvė man yra gražiau negu saulė. Jeigu Amerikoje gyvenčiau nuo 1949 iki 1991 m., aš kuo daugiau bandyčiau padėti Lietuvai. Prezidentui rašyčiau laiškus, rašyčiau laikraščiuose. Man Lietuvos laisvė yra gyvenimas. Jeigu Lietuva nebūtų gavus nepriklausomybę, aš Amerikoje negyvenčiau.

4-6 klasė
Simas Chacar-Palubinskas,
Maironio NY lituanistinė mokykla, 6 kl.

Aš kalbėjau su mano dėde Aidu. Jis dabar dirba Europos Sąjungai. Jis gyvendavo Klaipėdoje, o dabar gyvena Liuksemburge. Jis turi du vaikus – Saulių ir Vincentą, ir susituokęs su mano dėdiene Jūrate. Ir čia tik dalis jo ilgo dalyvavimo Lietuvos gyvenime.

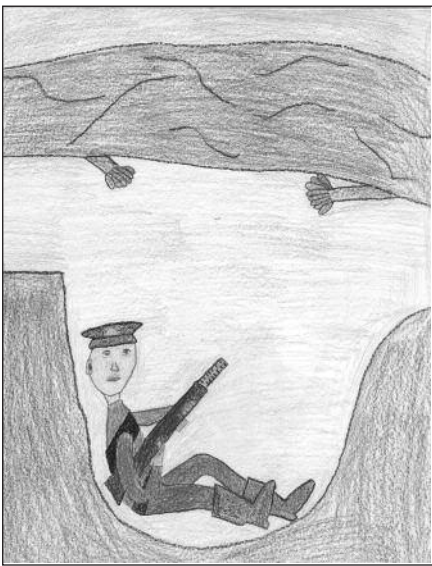
Aukščiausia Taryba, 1990 m. kovo 16 d.

Dabar aš žadu kalbėti lyg dėdė Aidas.

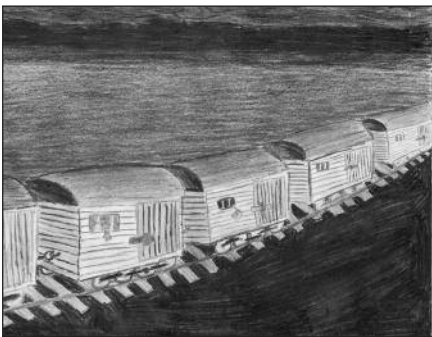
Šiandien 1990 m. kovo 16, aš dirbu Aukščiausioje Taryboje kaip pirmininko Landsbergio patarėjas, o prieš [tai] Sąjūdžio informacijos agentūroje. Man tik devyniolika metų, ir mano darbas – skleisti žinias Vakarams. Aš dirbu dvidešimt valandų į parą. Mūsų žvalgai ką tik pranešė, kad tankai atriečia iš Pabradės į Vilnių. Mes užlipom ant stogo ir girdėjom didelį griaustinį. Aš einu pranešti Landsbergiui. Jis ramiai atsakė prie fortepijono: „Gera, tik leisk pabaigti skambinti. Nieko blogo neatsitiks, tik mums rodo galią.“

1991 m. sausio 12.

Sovietų kariuomenė ruošiasi paradui Vilniuje. Mes visi žinojom, kad kažkas atsitiks. Man buvo paskutinė diena Lietuvoje. Aš norėjau pasilikti Lietuvoje, bet pirmininkas neleido man. Jis man įsakė nuvežti portfelį į Maskvą, JAV ambasadai. Jo



4-5-6 kl., Rūta Grigaravičiūtė, 6 kl., Gedimino LM, IL.



7-8 kl., Livija Rainytė, 8 kl., Maironio Lemonto LM, IL.

vairuotojas mane nuvežė į Karmėlavos oro uostą. Aš nuskridau į Maskvą ir daviau portfelį. Naktį aš praleidau ambasadoje. Kitą rytą aš gavau žinias apie puolimą, tęsiau darbą ten.

Čia vėl Simas.

Man paliko išpūdį, kaip mano dėdė nebijojo. Jis tiek daug aukojo, kad Lietuva būtų laisva. Jis ne tik tą darė, bet irgi Laivės kelią ir žygį per Atlantą. Jis buvo toks jaunas ir tiek daug atliko.

Jeigu aš būčiau toje padėtyje, aš nežinau, ar galėčiau daryti, ką jis darė. Jo drąsumas yra toks didelis, kad aš žinau, kad aš negalėčiau siekti, ką jis darė. Aš turbūt skrisčiau atgal į Ameriką.

Mokykloje aš kalbu apie Lietuvą didžiudamasis. Aš jiems pasakoju apie Lietuvos istoriją. Man smagu, kad aš lietuvis ir aš skleidžiu Lietuvos žinias.

2-3 klasė
Anna-Maria,
„Gintarėlio“ lituanistinė mokykla, 3 kl.

Sibiras

Į Sibirą išvežė 300,000 lietuvių. Vežė juos traukiniu tik su trupučiu maisto. Vandens gaudavo, kai lietus lydavo. Žmonės padėdavo bliūdą po skylę ir taip surinkdavo vandenį. Traukinyje žmonės neturėjo tualetų, o langai buvo be stiklų, ir visi labai šalo. Daug žmonių numirė traukinyje nuo šalčio arba nuo alkio. Šita kelionė truko kelias savaites.

Sibire žmonės gaudavo mažą namelį arba juos palikdavo miške. Lietuviai, kurie neturėjo pastogės, paėmė veltį, apversdavo ją ir po ją gyveno. Žmonės dirbdavo kasyklose, išnešiodavo duoną, pjaudavo medžius ir plukdydavo juos upėmis. Maži kai ėjo į rusų mokyklą, ir žiemą juos paleisdavo iš mokyklos, kai rašalas sušaldavo rašalinėse.

Sunku buvo lietuviams Sibire!



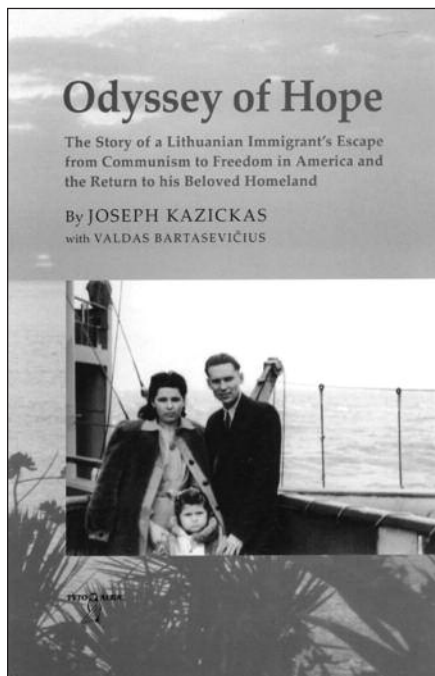
D-1, Grantas Perevičius, darž., Šv. Kazimiero. LM, LA.



9-10 kl., Eglė Keturakytė, 9 kl., Maironio Lemont LM, IL.

J. Kazicko knygos pristatymas

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje šeštadienį, birželio 11 d., 10 val. iš ryto vyks klubo „Book-of-the-Month“ renginys, kurio metu Jūratė Kazickas pristatys savo tėvo Juozo Kazicko knygą „Odyssey of Hope: The Story of a Lithuanian Immigrant's Escape from Communism to Freedom in America and the Return to his Beloved Homeland“.



Knygoje aprašomas filantropo ir verslininko Juozo Kazicko gyvenimas. Jis pasitraukė iš Lietuvos Antrojo pasaulinio karo metais, sunkiai ir atkakliai dirbdamas, nugalėjo sunkumus ir pasiekė tai, kas laikoma

amerikietiška svajone: įgijo gerą išsilavinimą, jam puikiai sekėsi versle. Nepaisant profesinės sėkmės, jis niekada nepamiršo savo tėvynės. Nuo 1990 metų, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Kazickas visą savo veiklą ir energiją skiria demokratijos sklaidai ir Lietuvos ekonominiam suklestėjimui.

Knygą „Odyssey of Hope“ pristatys, ištraukas iš jos skaitys J. Kazicko dukra Jūratė Kazickas, kuri yra ir šios knygos redaktorė.

Jūratė Kazickas yra žurnalistė, rašytoja, karo pabėgėlių teisių gynėja. Baigusi studijas, ji dirbo mokytoja savanore Kenijoje. Žurnalistės karjerą pradėjo žurnale „Look“, Vietname dirbo laisvai samdoma fotožurnalistė. 1968 m. buvo sužeista. 10 metų dirbo korespondente „Associated Press“. Prezidento Carter laikotarpiu dirbo Baltųjų rūmų žurnalistė.

Jūratė aktyviai prisideda prie Kazickų šeimos filantropinės veiklos, ji yra Kazickas Family Foundation prezidentė.

Visus maloniai kviečiame dalyvauti. Renginio metu bus galima išgyti autoriaus pasirašytų knygų. Po renginio bus vaisės. Renginys vyks anglų kalba. Mokestis: 5 dol.

Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Daugiau informacijos tel. 773-582-6500 arba svetainėje: www.balzekasmuseum.org

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus info

Knygos „Seku Lietuvą“ projektas

Studija „A Propos“ ir režisierius Vytautas V. Landsbergis ketina išleisti svarbią ir reikalingą lietuviams knygą „Seku Lietuvą“.

Liga:

Dažnai sakoma, kad Lietuva serga. Nusivylimu, nebenoru būti. Bet ar galvojama apie vaistus? Kiek metų liko Lietuvai?

Vaistas:

Knygos „Seku Lietuvą“ sudarytojai Vytautas V. Landsbergis, Darius Kuolys ir Algirdas Patackas tiki, kad pasveikti įmanoma. Pagrindinis vaistas – atminties, sąžinės, meilės bei valios žadinimas. Tokį poveikį gali (ir privalo) daryti tautinė kultūra.

Tokiu tikslu ir buvo nutarta į vieną knygelę surinkti reikšmingiausius mūsų tautos „šventraščius“, kurie žinotini kiekvienam Lietuvos piliečiui.

Vaisto sudėtis:

Knygos pagrindas didžiųjų Lietuvos kūrasių žmonių mintys, frazės, kurias turėtų žinoti daugmaž kiekvienas lietuvis. Prasidėtų nuo Gedimino, Algirdo, Vytauto laišku, Mažvydo, Daukšos „Postilės“ prakalbos ir kt. „šventraščių“ iki Daukanto, Basanavičiaus, Vydūno citatų, Dariaus ir Girėno testamento, partizanų vadų tekstų, Vytauto Kavolio, Viliaus Orvydo minčių, Justino Marcinkevičiaus eilių.

Kaip vaistas atrodys:

Įsivaizduojame mažo formato knygelę, trispalviu viršeliu, telpančią į vidinę kišenę, kurią oro uoste gautų išvažiuojantys iš Lietuvos, kurią su gimnazijos atestatu ar uni-

versiteto diplomu gautų jaunieji Lietuvos piliečiai, kuri būtų platinama ir emigracijoje, ir Lietuvoje. Kuri motyvuotų mus būti savimi ir mylėti save, savo Tėvynę.

Vartojimas:

Tikimasi, kad knygynų lentynose atsiradusi svari nacionalinę savimonę žadinanti lektūra bus puiki dovana kiekvienam lietuviui – gyvenančiam ir Lietuvoje, ir užsienyje. Bet siektume, kad didžioji knygų dalis būtų dalinama nemokamai.

Datos ir įkainiai:

Knygą išleisti ketinama iki 2011 metų lapkričio. Lietuvos Kultūros ministerija projektą parėmė 8,000 litų suma. Dar 2,000 litų projektui paaugojo bendrovė „Alga“. Norint knygos išleisti 3,000 egz., reikalinga 30,000 litų suma.

Pas ką kreiptis:

Viešojo įstaiga studija „A Propos“. Adresas: Nugalėtojų 3d-2, Vilnius, tel. +37068762040; el. paštas: ramuneland@gmail.com

P. S.

Lietuviška mąstysena gana vienaareikšmiškai yra įvardijama kaip ligotai provinciali, kai mąstoma, jog esame nevykėlių tauta, o kažkur kitur gyvena žymiai gabesni, protingesni, geresni žmonės. Taip mąstydami žmonės išscentruoja, nebesijaučia savo krašto šeiminkais, emigruoja arba nusigeria. Šis knygos „Seku Lietuvą“ projektas būtų skirtas nacionaliniam orumui, savigarbai žadinti – galbūt ji padėtų mums grįžti į centruotą „čia ir dabar“ būseną.



Daktaro laipsnio įteikimo iškilnių metu iš kairės stovi E. Minkštimas su Juilliard School prezidentu dr. Joseph W. Polisiu.

Pianistui E. Minkštimui suteiktas daktaro laipsnis

Šių metų gegužės 20 d. Juilliard School auklėtiniui lietuviui pianistui Edvinui Minkštimui buvo suteiktas muzikos menų daktaro laipsnis (Doctor of Musical Arts). Disertacijoje Minkštimas analizavo kompozitoriaus György Ligeti (1923–2006) muziką fortepijonui. Beveik visą gyvenimą Austrijoje gyvenęs vengrų kilmės kompozitorius plačiau išgarsėjo sukūręs muziką režisieriaus Stanley Kubrick filmams „Space Odyssey of 2011“, „Eyes Wide Shut“ ir „Shining“. Šiandien jis laikomas vienu svarbiausių XX amžiaus kompozitorių, sugebėjusių savo kūryboje savitai išreikšti nemuzikines įtakas ir pasiūlęs naujus vakarų muzikinės minties sprendimus.

Minkštimas Ligeti muzika susidomėjo dar Paryžiuje, 2001–2003 metais. Vėliau New York jis susipažino su kompozitoriaus sūnumi Luku Ligeti, kuris pats kuria muziką, yra perkusionistas. Ligeti sūnaus mintys apie tėvo gyvenimą ir požiūrį į muziką suteikė naują įkvėpimą.

Pianistas E. Minkštimas visada pabrėžia savo lietuvišką kilmę ir auklėjimą. Jis nuolat bando užmegzti muzikinius ryšius tarp Lietuvos ir kitų šalių muzikų, siekia, jog Lietuvoje apsilankytų pasaulyje žinomi muzikai. 2005 metais Minkštimas

lydėjo pasaulyje gerai žinomą pianistą, paties mokytoją Jerome Loewenthal į Vilnių, kur buvo įrašytos „Harmos“ projekto meistriskumo kursų pamokos. 2006 metais E. Minkštimo dėka Kristupo vasaros festivalyje Vilniuje dalyvavo Juilliard mokyklos profesorė, smuikininė Mari Kimura bei „Electronic Music League“ įkūrėjas Eric Singer.

E. Minkštimas taip pat prisideda prie labdarinių, nepelno siekiančių organizacijų veiklos. Kartu su bičiuliais muzikais jis yra surengęs labdarinius koncertus New York ligoninėse, padėjo rinkti aukas Haičio žemės drebėjimo aukoms, autizmu sergantiems vaikams, ne kartą koncertavo Lietuvos vaikų globos būrelio „Saulutės“ renginiuose. Minkštimas taip pat dalyvauja „Global Lithuanian Leaders“ organizacijos veikloje, yra vienas iš valdybos direktorių.

Jau ilgą laiką garsiojoje Juilliard mokykloje Minkštimas buvo bene vienintelis doktorantas iš Baltijos kraštų. Pianistui suteiktas Juilliard mokyklos daktaro laipsnis ne tik garbė Lietuvai, bet ir Lietuvos muzikinės kultūros ir mokslo pripažinimas.

Parengta pagal Juilliard School pranešimą

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363



MÜSÜ STALUI

NIJOLĒ NAUSĒDIENĒ

Blauzdelė – pati riebiausia vištų dalis, o krūtinėlė sunku paruošti taip, kad būtų sultinga. Kokių tik legendų nesklando apie vištieną! Iš tiesų vištų blauzdelės nėra jau tokios kaloringos, o iš krūtinėlių galima pagaminti neapsakomai skanių patiekalų.

Ideali vištytė

Žmogus taip seniai prisijaukino
vištą, kad mokslininkai nebegali su-
sitarti, kada iš tiesų tai įvyko – prieš
2000 ar 6000 metų pr. Kr. Tikrai žino-
ma tik tai, kad šiuolaikiniu kepsniu
prosenelė buvo raudonoji vištelė,
bėgiojusi Pietryčių Azijos miškuose.
Paukštelius, neišskridusius žiemoti į
tolimus kraštus ir ramiai vaikštinė-
jančius pievelėje, dedančius maistin-
gus kiaušinius ir dovanojančius ska-
nią mėsą, pūkus bei plunksnas, grei-
tai pamėgo žmonės, ir šiandien nera-
site nė vienos šalies, kurioje nebūtų
valgoma vištiena.

Italai vištą kepa su pomidorais, grybais ir vynu, ispanai iš jos ruošia didžiules *paella*, japonai dietinės mėsos gabalėlių deda į mišinį iš imbierų, sojų padažo ir ryžių degtinės, o kubiečiams šis paukštelis – apskritai yra nacionalinis produktas. Apie mus galima pasakyti tą patį. Lietuvoje vištiena – pati populiariausia ir prieinamiausia mėsa.

Perkant reikia žiūrėti

Perkant visā visuomet galima ja apziūrēti ir pauostyti. Dēmesī atkreipkite ī īšdarinētā paukštienā: jī turi bīti švari, be kraujo, plunksnū ir padaigū, oda – nesubraižyta, nesutrūkinējusi, be dēmiū, kraujosruvū. Geros vištos raumenys būna gerai īssivystē, bet ne īspūsti, tarsi raumeningo kultūristo (tai pozymis, kad buvo primaitinta hormonū). Krūti-

nėlė turi būti apvalaina, neišsišovu-
siu krūtinkauliu. Beje, jeigu jis atro-
do elastingas, vadinasi, gerai pasirin-
kote: višta – jauna.

Pirkdami filē ar vištienos gabalēlius atkreipkite dēmesī ī mēsos ir riebaļu spalvā. Mēsa turi būti gelsvai rausvo tolygaus atspalvio, neapdžiūvusi, o riebalai – gelsvoki (kitaip nei aviēna ar jautiēna, jū geltoni riebalai laikomi senō gyvulio pōžymiu). Perkant visā vištā teks kreipti dēmesī



tik į odą. Svarbiausia, kad ji būtų ne pilkšvo ar žalsvo atspalvio, o blyškiai gelsvos spalvos su rausvu atspalviu. Jeigu pastebėsite, kad višta kai kuriuose vietose „įdegė“, vadinasi, ant jos aktyviai dauginasi bakterijos arba skerdiena buvo netinkamai atvėsinta.

Vištienos delikatesai

Auksaspalvė višta, iškepta ant grotelių, traškus keptas viščiukas, įdaryta krūtinėlė, šlaunelės, marinuotos su jogurtu ir kariu, skruzdinti sparneliai, makaronai su švelnia paukštiena – bandyti išvardyti visus paukštienos patiekalus yra beprasmiška. Ne veltui XIX amžiuje vienas

prancūzų kulinaras palygino ją su dailininko drobe: „Sumanus virėjas gali iš jos padaryti viską, ko tik pageidaujate.“

Vis dėlto, nekreipdami dėmesio į patiekalų su višta gausos, mes toliau dažnai kepame visą vištą orkaitėje. Beje, tokį pastovumą galima paaiškinti: manoma, kad būtent didelės karštis yra vienas iš būdų, pagerinančių kepsnio skonio ypatybes. Prieš tai vištą reikėtų nusausti ir

pamarinuoti su alyvuogių aliejumi ir prieskoniais. Svarbiausia nepamiršti paprikų – nuo jų odelė įgauna apetitišką oranžinį atspalvį.

Vištos įdarui galima naudoti bet kuriuos produktus: grikius, ryžius, grybus, troškintas daržoves, džiovintas slyvas, abrikosus, žalumynus, paštetus. Kad būtų patogiau, pirmiausia galima išimti krūtininkaulį ir tik tada įdaryti vištą. Kartais išimami visi kaulai, tiesa, tai – gana varginantis darbas.

Baltosios mėsos paslaptys

Krūtinėlė (vadinama baltoji mėsa) – pats dietiščiausias produktas, bet būtent dėl didelio kiekio baltymų

ir mažai riebalų patiekalas gali gautis sausas ir nelabai skanus. Kad taip nenutiktų, pirkite krūtinėlę su kaulu, kuri net pigesnė, ir išdarinėkite ją patys (kai mėsa nuo kaulų atskiriama pramoniniu būdu, ji netenka daug sulčių). Vištos krūtinėlę gamininkite taip, kaip patinka, tik ne ant grotelių, nes iš mėsos ištėkės visi riebalai ir sultys, ir ji taps sausa.

Jeigu norite, kad baltoji mėsa būtų sultingesnė ir su skoniu, pamarinuokite ją vienai ar kelioms dienoms. Marinatui reikės: alyvuogių aliejuje ištirpinkite pusę šaukštelio cinamono miltelių, šaukštą „Lemon pepper“, šaukštą rudo cukraus, šaukštelį *cayenne* pipirų, šaukštelį rozmarino, porą skiltelių sutarkuotų česnako skiltelių. Gerai išmaišykite ir šiame tirpale apvolioję vištienos krūtinėles uždenę palikite šaldytuve. Nepergyvenkite, kad nuo pipirų bus aštru, to net nepajusite, bet mėsa įgaus skonį. Pamarinuotos krūtinėlės nebus sausos, nesvarbu, kaip mes jas kepsime. Bendrai marinuoti reikėtų visą vištą ir atskiras jos dalis, tada viskas bus skaniau. Krūtinėles galima įdaryti skaniu įdaru. Pvz., įpjaukite krūtinėlėje „kišenaitę“ ir prikiškite ją sūrio, žu-mynų ar kitų produktų. Taip pat galima vištienos gabalėlį perpjauti išilgai ir išmušti per maistinę plėvelę – turedami tokį muštinį, galėsite pasi-gaminti daugybę įdomių vaišių.

Beje, višta turi dar vieną dalį, kurią galima įdaryti ne blogiau negu baltąją mėsą. Tai – blauzdelės. Pirmiausia reikia apipjauti mėsą aplink kaulą ir numauti ją tarsi kojine. Odelė atsidurs viduje, todėl išverskite gabalėlį į gerąją pusę. Tada vietoj kaulo įkiškite pailgus įvairių daržovių – morkų, salierų, porų, cukinijų – gabalėlius. Įskepkite įdarytas blauzdeles ir patiekite jas su bet koku padažu.

*Receptus su vištiena skaitykite
kito ketvirtadienio numeryje.*

Rašytojos Žemaitės gimtinės dvaras atgimsta naujam gyvenimui

Lietuvių literatūros klasikės Žemaitės (Julijos Beniuševičiūtės-Žymantienės) gimtinė atgims naujam muziejiniam gyvenimui ir lauks dar daugiau turistų. Pagal Plungės žemaičių dailės muziejus parengtą projektą „Bukantės dvaro sodybos restauravimas ir pritaikymas turizmo reikmėms“ ES struktūrinių fondų lėšomis pradėtas restauruoti muziejaus padalinys Šateikių seniūnijos Godelių kaime. Per 2 mln. litų kainuosiančius darbus planuojama užbaigti šių metų lapkritį.

1845 m. nusigyvenusių bajorų šeimoje gimusi būsimoji rašytoja Bukantės dvare sulaukė paauglystės – gyveno iki dvylikto metų. Grafams Pliateriams priklausiusiame Bukan-
tės dvare Julijos Beniuševičiūtės tėvas tarnavo ūkvedžiu, o motina – šeimininke.

Bukantės dvare Žemaitės muziejus įkurtas 1965 metais, iki 1994

metų buvo Telšių „Alkos” muziejaus padalinys, vėliau perduotas Plungės žemaičių dailės muziejui.

Pagal Bukantės dvaro restauravimo ir atstatymo projektą, kurio vertė – 2 mln. 64 tūkst. litų, bus ne tik sutvarkytas buvęs ponų namas, bet ir atstatytas tvartas ir svirnas, įrengti lauko inžineriniai tinklai. Tam iš ES struktūrinių fondų skirta per 1,7 mln. litų, iš Plungės rajono savivaldybės biudžeto – apie 300 tūkst. litų.

Atlikus numatytus darbus Bukantės dvaro sodyba bus pritaikyta turizmui. Rašytojos Žemaitės paroda vėl įsikurs klasicistinio stiliaus ponų name, papuoštame drožiniais. Jame bus rodoma keletas išlikusių rašytojo asmeninių daiktų ir Vilniuje stovintio paminklo Žemaitėi kopija. Atstatytame svirne muziejininkai rodys senuosius buities apyvokos daiktus, rengs parodas, atstatytame tvarte



vyks ivairi veikla, renginiai.

Jau kitamet Bukantėje bus galima pamatyti Pasaulio žemaičiu dai-

lės parodos tautodailininkų darbus,
praneša laikraštis „Žemaitis“.

ELTA

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Šachmatininkei V. Čmilytei padėkota už įspūdingą pergalę



Viktorijai Čmilytei už pergalę Europos čempionate įteikta 20,000 litų premija. **ELTA** nuotr.

Vilnius (ELTA) – Ministras pirmininkas Andrius Kubilius Vyriausybės rūmuose priėmė ir pasveikino Europos moterų šachmatų čempionato laimėtoją Viktoriją Čmilytę ir jos tėvą bei trenerį Viktorą Čmilį. Premjeras dar kartą sveikindamas sportininkę „už labai gerą žinią Lietuvai, laimėjus įspūdingą pergalę intelektualiaame sporte“ įteikė V. Čmilytei 20,000 litų vertės čekį ir vardinį ministro pirmininko laikrodį. Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Klemensas

Rimšelis šachmatų didmeistrę apdovanojo medaliu „Už sporto pergalės“.

27-erių metų V. Čmilytė pasidalino savo įspūdziais iš Gruzijoje vykusio Europos čempionato, papasakojo, kaip ji ruošiasi atsakingoms varžyboms, prisiminė savo kelio į šachmatų pradžią. „Žaisti mane išmokė tėtis, kai man buvo šešeri. Jau daugiau kaip 20 metų nesiskiriu su šachmatais, o tėtis taip ir liko ne tik pirmuoju mokytoju, bet ir mano treneriu“, – sakė pirmoji Lietuvos moterų šachmatų Europos čempionė. Be to, V. Čmilytė pasidžiaugė, kad ir jos vaikais, devynmetis ir dešimtmetis sūnūs jos tėčio dėka jau yra neblogi šachmatininkai.

Pokalbio su premjeru metu taip pat buvo aptarta Lietuvos šachmatų sporto padėtis, pasikeista nuomonėmis dėl platesnių šachmatų mokymo galimybių bendrojo lavinimo įstaigose. V. Čmilytė šventė pergalę 12-ajame Senojo žemyno moterų šachmatų čempionate, gegužės 7–18 d. vykusiam Gruzijos sostinėje Tbilisyje. Lietuvė Europos pirmenybėse tris kartus yra buvusi antra – 2003, 2008 ir 2010 metais.

Panaikintos neteisėtos lietuvių ir užsieniečių santuokos

Vilnius (BNS) – Teismai panaikino keturias neteisėtas Lietuvos piliečių ir užsieniečių santuokas, dar dėl keturių vyksta teismai, o tris atvejus tiria prokurorai.

Vilniaus migracijos valdybos pareigūnai prieš kurį laiką atkreipė dėmesį į vis didėjantį leidimų gyventi Lietuvoje santuokos pagrindu prašančiųjų skaičių. Stebint tokias šeimas, pareigūnams kilo įtarimų, kad kai kurios lietuvių ir užsienio valstybių piliečių santuokos gali būti neteisėtos.

Pernai dėl tokių įtarimų apklausta per 100 porų. Bylas dėl įtari-

mų kėlusių asmenų veiksmų migracijos pareigūnai perdavė prokuratūrai, kuri kreipėsi į teismą dėl santuokų pripažinimo neteisėtomis ir negaliojančiomis nuo jų sudarymo akimirkos.

Anot pareigūnų, tariamų santuokų daugėti ėmė Lietuvai tapus Europos Sąjungos (ES) nare. Turėdami leidimą laikinai gyventi Lietuvoje, trečiųjų šalių piliečiai įsitvirtina mūsų šalyje ir įgyja teisę nevaržomai judėti ES. Vienas iš būdų užsieniečiui gauti leidimą gyventi Lietuvoje yra santuoka su Lietuvos piliečiu.

Tradicinėms bažnyčioms skirta beveik 2 mln. litų

Vilnius (BNS) – Vyriausybė tradicinėms bažnyčioms ir religinėms organizacijoms paskirstė 1,78 mln. litų. Didžiausia dalis – per 1,6 mln. litų – valstybės lėšų teko Vyskupo konferencijai. Kitoms tradicinėms religinėms bendruomenėms padalyti likę beveik 182,000 litų.

Lietuvos stačiatikių arkivyskupijai skirta 92,100 litų, Lietuvos sentikių bažnyčios Aukščiausiąjai tarybai – 23,500 litų, Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios konsistorijai – 21,400 litų, Lietuvos musulmonų sunitų dvasiniam centrui – muftiatui – 11,700 litų. Šv. Juozapato Bazilijonų ordino Vilniaus vienuolynui atiteko

10,200 litų, Lietuvos karaimų religinei bendruomenei – 10,100 litų, Lietuvos žydų religinei bendrijai – 7,700 litų. Rytų sentikių cerkvės, neturinčios dvasinės hierarchijos, Vilniaus sentikių religinei bendruomenei skirta 2,200 litų, Kauno žydų religinei bendruomenei – 2,000 litų, Vilniaus miesto žydų religinei bendruomenei „Chassidie Chabad Lubavitch“ – 1,000 litų.

Lėšos okupacijos metais sunaikintiems ar apleistiems tradicinių Lietuvos religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų maldos namams atstatyti ir kitoms reikmėms skiriamos kasmet.

Mirė nusipelnęs kunigas, seniausias Lietuvos lenkas

Vilnius (BNS) – Birželio 7 d. mirė 105-erių sulaukęs Maišiagalos Mergelės Marijos ėmimo į dangų bažnyčios kunigas emeritas Jozefas Obrembskis. 1906 m. gimęs kunigas už aktyvų ganytojo darbą buvo apdovanojamas Lenkijos prezidento ordinu „Polonia Restituta“, Didžiuoju kryžiumi „Už nuopelnus Lenkijai“.

Jam – seniausiam Lietuvos len-

kui – 2008 m. buvo įteikta pirmoji Lenko korta. 2001 m. už nuopelnus Lietuvai ir Vilniaus rajonui Vilniaus rajono savivaldybės taryba suteikė kunigui prelatui Vilniaus rajono garbės piliečio vardą. Dėl kunigo mirties užuojautą pareiškęs Lenkijos prezidentas Bronisław Komorowski teigė, kad prelatas buvo artimas jam ir visiems Vilniaus krašto lenkams.

Jungtinėse Valstijose apdovanota Vokietijos kanclerė

Washington, DC (ELTA) – JAV prezidentas Barack Obama ir Vokietijos kanclerė Angela Merkel susitikimo Washington, DC metu pabrėžė transatlantinės partnerystės svarbą. B. Obama pavadino Vokietiją „viena svarbiausių mūsų sąjungininkių“. A. Merkel savo ruožtu pabrėžė, kad Vokietija pasaulyje neturi geresnio partnerio kaip JAV. A. Merkel garbei buvo surengtos sutikimo iškilmės. B. Obama su A. Merkel vėliau kartu vakarieniavo viename Washington restorane, kur buvo kalbama tarptautinėmis temomis.

Berlyno ir Washington santykiai pastaruoju metu nebuvo labai geri. Pirmiausiai sprendimas dėl karinių veiksmų Libijoje ir Vokietijos susilaikymas Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Taryboje sukėlė susierzinimą abiejose Atlanto pusėse. Tačiau Vokietijos užsienio reikalų ministras Guido Westerwelle JAV sostinėje pabrėžė, kad tokie nuomonių skirtumai negali pakenkti partnerystei su JAV.

JAV prezidentas Baltuosiuose rūmuose Vokietijos kanclerei Angela Merkel įteikė Laisvės medalį – aukščiausią JAV civilinį apdovanojimą. Savo kalboje jis pavadino A. Merkel „laisvės triumfo simboliu“, nes ji yra pirmoji rytų vokiečių, kaip kanclerė tarnaujanti suvienytai Vokietijai. Be to, anot B. Obama, ji įėjo į istoriją,

tapdama pirmąja Vokietijos vyriausybės vadove moterimi.

Per valstybinį pokylį, skirtą kanclerei ir jos aukšto rango delegacijai, B. Obama apdovanojimą A. Merkel pagrindė jos laisvės siekiu ir pasirengimu ardyti užtvartas. Per B. Obama kadenciją iki šiol valstybinis pokylis Washington buvo surengtas tik Kinijos, Indijos ir Meksikos prezidentams.



B. Obama įteikė A. Merkel Laisvės medalį. **EPA** nuotr.

JAV Laisvės medalis nuo 1963 m. teikiamas žmonėms, daug prisidėjusiems „prie JAV saugumo ar nacionalinių interesų, pasaulio taikos ir kultūrinių ar kitų svarbių viešų reikalų“.

Europos Parlamente prisimintos Baltijos tautų kančios

Strasbūras (Bernardinai.lt) – Strasbūre pradėdamas Europos Parlamento (EP) plenarinę sesiją, jo pirmininkas Jerzy Buzek prisiminė Sovietų Sąjungos okupuotose Baltijos šalyse įvykdytų trėmimų 70-ąsias metines ir pasmerkė sovietų režimo nusikaltimus.

Priminęs, jog pagrindinis trėmimų tikslas buvo sunaikinti Estijos, Latvijos ir Lietuvos visuomeninį bei politinį elitą, EP pirmininkas teigė, jog mūsų visų pareiga yra branginti šimtų tūkstančių sovietinio režimo aukų Baltijos šalyse atminimą. Parlamento vadovas pažymėjo, jog Baltijos tautų kančios suteikė joms ryžto ir jėgų po pusšimčio metų atsikovoti nepriklausomybę ir sugrįžti į suvienytą Europos tautų šeimą.

Iškart po šio pareiškimo sesijoje surengti debatai, skirti trėmimų metinėms. „Kalbant šiuolaikiniais terminais, šie veiksmai prilygo nusikaltimams žmonijai“, – pažymėjo Europos liaudies partijos atstovas Tunne Kelama (Estija). Jis pridūrė: „Baltijos šalyse vykdytų trėmimų atminimas dabar, po 70 metų, suteikia progą suprasti, jog jūsų praeitis yra ir mūsų praeitis, bei atvirkščiai. Išsamios žinios apie 1941 m. nusikaltimus

žmonijai turi tapti integralia bendros mūsų Europos istorijos dalimi.“

„Reikalaujame aiškaus Sovietų istorijos, o ypač – stalinizmo žiaurumų įvertinimo“, – sakė vienas Socialistų ir demokratų vadovų Hannes Swoboda (Austrija). Jis pridūrė, jog šiandieninė Rusija turi tai priimti ne kaip politinį puolimą, o kaip paramą siekiui įvertinti savo istoriją, kurioje, kaip ir kitų Europos šalių istorijoje, būta šviesių ir tamsių pusių. EP narys ragino nepamiršti ir kitų masinio žiaurumo atvejų – tokių kaip Armėnijoje XX a. pradžioje ar buvusioje Jugoslavijoje to paties amžiaus pabaigoje. Kalbėtojo įsitikinimu, Europos vienijimasis – geriausias būdas užtikrinti, kad tokie žiaurumai nepasikartotų.

Tuo tarpu Leonido Donskio (Liberų ir demokratų sąjunga) nuomone, nors Baltijos šalių izoliacija baigėsi 1991 m., tikrai Baltijos šalių įstojimas į ES 2004 m. „iš tikrųjų žymėjo ir užbaigė Europos padalijimą“, o tai, kad mes šiandien pripažįstame bei minime nekaltų Baltijos šalių žmonių trėmimo sukaktį, „sugrąžina Europai jos orumą, solidarumą ir sukelia mūsų politinę atmintį“.

Daugiausiai lėšų ginkluotei pasaulyje skiria JAV

Stokholmas (BNS) – Daugiausiai lėšų ginkluotei pasaulyje skiria Jungtinės Valstijos. Praėjusiais metais Washington kariniams tikslams išleido šešis kartus daugiau pinigų nei antroje vietoje esanti Kinija, paskelbė Stokholmo taikos tyrimo institutas (SIPRI).

Abi šios šalys kartu išleidžia pusę pasaulyje į ginkluotą investuojamų lėšų. Iš viso karinės išlaidos 2010 m. siekė 1,6 trilijono dol. ir tai yra 1,3 proc. daugiau nei 2009 m. JAV ginkluotei išleido 698 mlrd., Kinija – 119 mlrd. Toliau eina Rusija, Prancūzija ir Didžioji Britanija.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Lietuvos gyventojai vis dar nero do didesnio noro investuoti, mat juos baugina padėtis pasaulio finansų rinkose. Tačiau ekonomikos atsigavimui tęsiantis, nemažai žmonių prie investavimo grįš jau 2012 m., mano „Swedbank“ atstovai. Jų teigimu, Lietuvos gyventojų 2008–2009 m. iš investicinių fondų atitrauktos lėšos per finansų rinkų atsitiesimą, tebesitęsiantį nuo 2009 m. antrojo ketvirčio, į juos atgal dar nesugrįžo.

Europos Komisijos (EK) patari muose Lietuvai be kitų priemonių siū loma iki 2013 m. sumažinti energijos vartojimą ir apmokestinti transporto priemonės. EK taip pat siūlo Lietuvai per metus biudžeto deficitą mažinti bent 0,5 proc. BVP, taip pat panaikinti kliūtis dirbti žmonėms, kurie artėja prie pensinio amžiaus, kurti lankstes nes darbo taisykles, didinti konkuren ciją energetikos ir mažmeninės preky bos srityse.

Švedijos įmonė „Pelly Intressen ter“ į sistemų drabužinėms ir sandė liams gamybos modernizavimą Gar liavoje investuoja 6,4 mln. litų ir keti na sukurti 25 darbo vietas. Projektui įgyvendinti planuojama skirti iki 1,48 mln. Lt iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų. Už šias lėšas bus atnaujinami gamybos įrengimai ir pradėta vielinio pagrindo talpinimo sistemų gamyba. „Pelly Intressen ter“ vadovybei priimti sprendimą ga mybą plėsti būtent Lietuvoje padėjo įstaigos „Investuok Lietuvoje“ dar bas. Pastaruoju metu pasirašomi ke tinimų protokolai dėl Lietuvos mies tams ir regionams svarbių investici jų. Š. m. gegužės mėn. jau buvo pasi rašytas ketinimų protokolai su danų įmone „Danspin“, kuri Lietuvoje pla nuoja investuoti daugiau nei 40 mln. Lt į siūlų verpimo kilimams fabriką Raseiniuose ir sukurti apie 200 naujų darbo vietų.

Išibėgėjant vasaros skrydžių se zonui, į Vilniaus oro uosto veiklą įsi lieja Švedijos oro bendrovė „Sky ways“. Nuo birželio 7 d. „Skyways“ iš Vilniaus skraidys į Stokholmą ir Ber lyną. Švedų skrydžiai iš Vilniaus į Stokholmo Arlandos oro uostą pla nuojami kiekvieną darbo dieną. „Skyways“ taip pat kasdien, išskyrus šeštadieniais, skraidys iš Vilniaus į

Berlyno Tegelio oro uostą. Šią vasarą Vilnius su Vokietija turės itin gerą susisiekimą, nes, be „Skyways“ nau jų skrydžių į Berlyną, „Lufthansa“ skrenda į Frankfurtą, „Ryanair“ – į Brėmeną, o nuo liepos pabaigos – „Wizz Air“ skraidins ir į Dortmun dą. „Skyways“ skrydžiai bus vykdo mi reaktyviniu „Embraer 145“ lėktu vu, kuriame telpa 48 keleiviai.

Spėjimai, kad Lietuvoje sparčiai augs darbininkų iš Kinijos skaičius, nepasitvirtino. Pasibaigus leidimui čia gyventi jie išvyksta namo ir jau nebe taip noriai žvelgia atgal į mūsų šalies pusę. Pastaruoju metu užsie niečiams mažiau išduota ir leidimų laikinai gyventi, ir dirbti. Daugiau sia dirbti Lietuvoje pageidavo balta rusių ir ukrainiečių. Tuo tarpu Lie tuvą pamėgė kinei vis dažniau grįžta į tėvynę arba apsistoja Rusijoje. Prie žastis – pačioje Kinijoje didėjantys atlyginimai. Skelbiama, kad nuo 1999 m. jie išaugo net 300 proc.

Moksliniams tyrimams ir tech nologinei plėtrai skirta dar 46,69 mln. litų iš 2007–2013 m. ES struktū rinių fondų. Lietuvos verslo paramos agentūra (LVPA) paskelbė naują kvietimą – parama bus teikiama pa gal priemone „Intelektas LT“, t. y. fi nansuojami moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra, išskyrus su moksliniais tyrimais ir technologine plėtra susijusias pradines investici jas. Paraiškų laukiama iki 2012 m. sausio 31 d. Iš viso per du kvietimus pagal priemonę „Intelektas LT“ jau pasirašytos 164 sutartys, kurių bend ra vertė siekia beveik 154 mln. litų.

Bendrovė „Lifosa“ kaltinama ne tiesiogiai prisidedanti prie ginkluoto konflikto Afrikoje finansavimo, todėl buvo išbraukta iš Jungtinių Tautų (JT) socialiai atsakingo verslo sąrašo. JT pranešime teigiama, kad fosfa tų importuotoja „Lifosa“ pernai iš ginkluoto pilietinio konflikto apim tos Vakarų Sacharos atsivežė didelį kiekį šios žaliavos, būtinos fosfato trašoms gaminti. „Lifosos“ atstovai tvirtina, kad žaliava įmonei tiekiama centralizuotai tarptautinės mineralų ir chemijos pramonės bendrovės „EuroChem“, kuriai įmonė Lietuvoje priklauso nuo 2002 m.

Vilnius (ELTA) – Seniai žinoma tie sa – miškai yra planetos plaučiai. Deja, kai kuriose planetos vietose jie smar kiai nyksta. Viena iš tokių vietų įvardi jama Afrika. Todėl Didžiojoje Brita nijoje registruota tarptautinė gamto saugos agentūra „Envirotrade“ pasiry žo sukaupti lėšų, kurios padėtų atžel dinti miškus Juodajame žemyne. Dar tiksliau – Mozambique. Prie šio darbo jau yra prisidėjusios Skandinavijos ša lys, kai kurios tarptautinės bendrovės, tarp jų – ir Lietuvoje veikianti bendrovė „Antalis“, prekiaujanti popie-riu mi. Jos darbuotojai siūlo atkreipti dė mesį į anglies dvideginio emisiją ir pri sidėti prie miškininkystės plėtros be sivystančiose šalyse.

EPA nuotr.

PASAULIS

Besivystančioms ekonomikoms, kurios auga kone triskart sparčiau nei išsivysčiusios šalys, privalu paskubėti susitvarkyti su išlaidomis ir kilstelėti palūkanų normas. Šios priemonės tu rėtų būti taikomos, kad būtų suvaldyta infliacija ir išvengta ekonomikos per kaitimo, teigia Robert Zoellick valdo mas Pasaulio bankas. Tuo tarpu JAV centriniam bankui (FED) vadovaujan tis Ben Bernanke teigia, kad šalies eko nomika vis dar žingsniuoja lėtesniu tempu nei galėtų, tad skatinimo prie monės vis dar būtinos. B. Bernanke už tikrino, kad FED imsis visų įmanomų veiksmų prilaikyti infliaciją.

Europos Sąjungos (ES) sveikatos apsaugos komisaras teigia, kad E. coli sukeltas žarnyno infekcijos protrūkis pasireiškė tik Šiaurės Vokietijoje, todėl visą Europą apimantys suvaržymai ne reikalingi. John Dall taip pat perspėjo, kad nepatvirtintą informaciją apie in fekciją reikėtų skelbti atsargiai, nes tai kelia žmonėms baimę ir kenkia ūki ninkams. Ir toliau stengiamasi rasti in fekcijos, pražudžiusios 22 žmones, šal tinį. Naujausias įtarimas krito ant dai gintų pupelių iš Vokietijos. Paimta 40 mėginių, pirmųjų 23 tyrimų rezultatai neigiami. Rusiją uždraudė importuoti daržoves iš ES.

Amerikietis Peter Diamond, No belio ekonomikos premijos laureatas, nutarė atsakyti pareigų Jungtinių Valstijų federaliniame atsargų banke, į kurį jį skiria JAV prezidentas Barack Obama. Ekonomistas, išsakęs apgai lestavimą dėl neįveikiamų nesutarimų tarp dviejų partijų, žada artimiausiu metu oficialiai pranešti Baltiesiems rū mams apie savo sprendimą. 2010 m. ba landį B. Obama iškėlė P. Diamond kan didatūrą į JAV federalinio atsargų ban ko Valdanciją tarybą, tačiau jo kan didatūrai nepritarė respublikonai. 2010 m. Nobelio ekonomikos premija P. Dia mond skirta už rinkų tyrimus paieškos modeliais makroekonomikoje. Dabarti nis JAV federalinio atsargų banko va dovas Ben Bernanke laikomas P. Dia mond mokiniu.

JAV prezidentas B. Obama įspėjo savo šalies gyventojus dėl naujų eko nominių nesėkmių. „Nors mūsų eko nomika per praėjusius 15 mėnesių sukūrė 2 mln. naujų darbo vietų ir toliau auga, dar gali būti stipraus priešpriešinio vė jo“, – pareiškė jis kassavaitiniame savo vaizdo įrašė. Anot B. Obama, ypač jam susirūpinimą kelia „aukštos dujų kai nos, žemės drebėjimas Japonijoje ir Europos finansinė padėtis“. Vertinimų agentūra „Moody’s“ praėjusią savaitę pagrasino sumažinti JAV skolinimosi galimybių vertinimą, jeigu per arti miausias savaites nebus padidintas ša lies valstybės skolos limitas.

Viena stambiausių pasaulyje kal nakasybos susivienijimų „Rio Tinto“ pasirašė istorinę sutartį su penkiomis vietos bendruomenėmis Vakarų Aust ralijoje, suteikiančią jai teisę įsisavinti 70,000 kvadratinį kilometrų istorinių aborigenams priklausančių naudme nų. Bendrovė čiaabuvių bendruome

nėms sumokės 2 mlrd. JAV dol. per 40 metų. Šiose žemėse susivienijimas ke tina statyti naujas šachtas, taip pat plėsti geležinkelio ir uosto infrastruk tūrą. Bendruomenių atstovo teigimu, šis susitarimas dėl aborigenų apgyven tų teritorijų panaudojimo taps stam biausiu šalies istorijoje.

Italijos automobilių susivieniji mas „Fiat“ pirks iš JAV valdžios „Chrysler“ akcijų paketą už 560 mln. JAV dol., teigiama JAV izdo departa mento pareiškinge. „Fiat“ taip padidins savo turimą „Chrysler“ dalį iki 52 proc. – kontrolinio akcijų paketo. Šiuo metu „Fiat“ valdo 46 proc. akcijų, JAV valdžia – 6,6 proc., Kanados – 1,7 proc. „Chrysler“ akcijų. Antras didžiausias bendrovės akcijų paketas (40 proc.) pri klauso JAV automobilių pramonės dar buotojų profsajungai (UAW).

Ispanijos vyriausybė ieško pirkėjų šimtams tūkstančių neapgyvendintų butų, kurie buvo pastatyti nekilnoja mojo turto rinkos pakilimo metu. Mad ridas visų pirma tikisi sudominti stam būs institucinius investuotojus. Ispa nų statybos bendrovės ir bankai parda vimui turi beveik 700,000 butų, kurių didžioji dalis yra kurortiniuose mies tuose. Be to, dalis statybų yra nebaigtos – jose darbai sustojo 2007 m. vasarą pra-sidėjus nekilnojamojo turto krizei. Bū-simiems pirkėjams didžiausiu masalu turėtų tapti nedidelė parduo damų ob-jektų kaina. Palyginus su 2007 m., kai-nų kritimas yra 40 proc., o kurortuose – 20 proc.

Pasaulinis grūdų derlius 2011 m. greičiausiai išaugs iki rekordinių aukštumų, pirmiausia dėl padidėjusių pasėlių plotų ir geresnio derlingumo, pranešė Jungtinių Tautų maisto ir žė mės ūkio organizacija (FAO). FAO spė jimais, pasaulinis grūdų derlius 2011 m. turėtų išaugti 3,5 proc. iki 2,315 mlrd. tonų, tačiau to nepakaks, kad su stiprėtų rinkos ir nusistovėtų kainos. Metų pradžioje augančios maisto pro duktų kainos sukėlė neramumus Tu nise ir Egipte, išplitusius į Šiaurės Af riką ir Artimuosius Rytus, stambiau sius grūdų tiekiančius regionus.



Programišiai vėl įsilaužė į „Sony“ kompiuterių tinklą ir, priėję prie dau giau nei milijono klientų duomenų, pa skelbė dalį jų, kad įrodytų bendrovės saugumo sistemos spragas. Programi šių grupė, pasivadinus „LulzSec“, pa reiškė įsilaužiusi į serverius, kuriuose talpinami „Sony Pictures Entertain ment“ tinklalapiai. Jie paskelbė tūks tančių „Sony“ klientų pavardes, gimi mo datas, adresus, elektroninio pašto adresus, telefono numerius ir slapta žodžius. Balandį buvo įsilaužta į „Sony PlayStation“ duomenų bazę. EPA nuotr.



Užmirštų dzūkų savanorių kovos (1943-1944) (ir „Pirčiupio motinos“ paslaptis)

DONATAS JANUTA

Dvi vokiečių SS bataliono kuopos, keršydamos už sovietų partizanų nužudytus kelis vokiečių kareivius, 1944 m. birželio 3 d. išplėšė ir padegė Pirčiupų kaimą, esantį 44 km į pietvakarius nuo Vilniaus, gyventojus sugrūdę į tvartus, sudegino juos gyvus. Žuvo 119 žmonių. 1944 m. liepos 13 d. sovietai užėmė Vilnių. Lietuviai komunistai, krokodilo ašaromis verkdami, pas-tatė paminklą „Pirčiupių motina“ ir išgarsino Pirčiupų kaimo sunaikinimą kaip dar vieną vokiečių žiaurumą. Kad tai buvo vokiečių kerštas ir žiaurumas, yra teisybė, bet ne visa teisybė.



„Pirčiupių motina“.

Pradėkime nuo pradžios. Iki šiol mažai dėmesio kreipta į tai, kad pas-kutiniais vokiečių okupacijos me-tais, 1943–1944-aisiais, Pietų ir Pietry-čių Lietuvoje vyko mirtinos kovos tarp lietuvių ūkininkų ir įvairių jų priešų.

Nuo 1943 metų rytinis karo fron-tas stovėjo palyginti netoli Latvijos – ir todėl Lietuvos – sienos. Keli tankūs ir pelkėti miškų masyvai, apžergę Lietuvos-Baltarusijos sieną, tęsėsi abiejų valstybių pusėse. Tuose miš-kuose buvo įsitaisę sovietų partizanai, žydų partizanai, lenkų Armija Krajowa, vėliau sovietų NKVD-NKGB daliniai ir pagaliau – tiesiog banditų gaujos. Ir vieni, ir kiti plėšė ir žudė vietinius gyventojus. Plėšė maistą, plėšė gyvulius, plėšė viską, ką tik rasdavo. Panašios tragedijos vyko ir prie Lietuvos–Lenkijos sie-nos.

Lietuvos pietryčiai – tai Daina-vos kraštas, dzūkų kraštas. Dzūkijos žemė buvo prasta – smėlėta, miškin-ga ir pelkėta. Ūkiai neturtingi. Kai kas turėdavo gal vieną karvę ir gal dar ūkiui apdirbti vieną arklį su vežimu. Derliai menki. Gyvulių daug irgi neišlaikysi, nes nelengva jiems pašaro užauginti. Žmonėms išsimai-tinti daug padėdavo miško grybai ir uogos. Todėl yra posakis: „Jei ne gry-bai ir ne uogos, dzūkų mergos būtų nuogos.“

Tuo metu vokiečiai Lietuvos ūki-ninkams buvo uždėję dideles prievo-

les pristatyti maisto produktų – mė-sos, grūdų, pieno, sviesto, kiaušinių ir kitko. Kas nepristatė pilnos prie-volės, buvo vokiečių sunkiai baudžia-mas.

Prie visų tų vargų prisidėjo ir Antanas Sniečkus, sėdėjęs Maskvoje ir ejęs Lietuvos raudonųjų partizanų viršininko pareigas. Jis 1943 m. lie-pos mėnesį įsakė sovietų partiza-nams sunaikinti visą 1943 metų Lie-tuvos derlių ir trukdyti, kiek galima, bet kokių prievolių pristatymą. Jeigu tai būtų buvę sėkmingai įvykdyta, Lietuvos gyventojams tai būtų reiškę visišką badą. Bet bolševikams ir Sniečkui, vėliau pavadintam Lietu-vos „šeimininku“, mažai tas rūpėjo – svarbiau, kad vokiečiai negautų maisto. Vokiečiai paskelbė, kad už bet kokią „sabotažą“ bus atsakingi vietos gyventojai.

Pagalvokime, koks liūdnas pasi-rinkimas laukė Dzūkijos ūkininkų. Karo metas, o neturtingi ūkininkai jau taip išvarginti. Ateina raudonieji partizanai ir reikalauja maisto, rei-kalauja vienintelės karvės, gal ir ark-lio. Jeigu atiduosi jiems, nebus nei kuo išmaitinti savo šeimą, nei kaip įvykdyti vokiečių prievolę. Bet kaip neduosi. Iš tikrųjų pasirinkimo ne-buvo, nes tie partizanai banditai atė-jo su ginklais.

Paskaitykime kelių raudonųjų partizanų atsiminimus:

„Kai mums pritrūkdavo drabu-žio ir batų, tai mes sužinodavome, kur ir kada bus vestuvės. Tada mes užpuldavome baliavotojus, įsakyda-vome ūkininkams gulti ant žemės, atimdavome pačius geriausius kaili-nius ir aulinius batus ir dingdavome. (...) Kai reikėdavo mėsos, nueidavo-me pas ūkininką ir pareikalaudavo-me ‘Duok mums dvi karves ir du par-šus ar pan.’” (Shiye Goldberg, „The Undeclared“)

„Man buvo tokia gėda įeiti į tro-bą ir reikalauti iš kaimiečių bulvių, miltų ir ypač gyvulių – avių, karvių. Moterys verkdamo, vyrai keikdavosi. Ir dar mūsų vaikinai pavogdavo asmeninius daiktus iš tų mūsų mai-tintojų – batus, drabužius, laikro-džius, pinigus. (...) [Mūsų grupėje] buvo daug buvusių vagių ir sukčių, kuriems vagystė buvo įprastas dar-bas.” (Rakhil Margolis, „Už pergale“; žydų partizanų būrio narė, viena iš dabartinio Vilniaus žydų muziejaus steigėjų.)

Einant į kaimus maisto „mes ėjome kaip banditai, nes vogdavome iš vietinių kaimiečių jų pragyve-nimą, pirma – maišą miltų, paskui – kiaulę, karvę ar arklį (...). Pamažu kaimiečiai pasidarė mūsų priešai. (...) Juk, pagaliau, jų pačių gyvybės išlikimas priklausė nuo jų gyvulių.” (Joseph Harmatz, „Už pergale“; žydų partizanų būrio narys).

Lietuva buvo dar okupuota vo-kiečių. Bet pralaimėdami karą vo-kiečiai neturėjo užtenkamai jėgų rū-pintis vietinių gyventojų apsauga. Lietuvių ginkluotos policijos irgi buvo mažai. Taip buvo dar ir dėl to, kad, vokiečiams Lietuvoje nepavy-kus sukurti vietinius SS dalinius ir nepavykus sėkmingai prijungti Ple-chavičiaus vietinės rinktinės ir kitų vokiečių paskelbtų mobilizacijų prie savo dalinių, vokiečiai laikė lietu-vius, palyginti su estais ir latviais, nepatikimais ir neleido jiems gink-luotis net ir savais gais.

Rūdninkų girios masyvas, tan-kus ir pelkėtas, užima maždaug 40,000 hektarų, arba 100,000 akrų plo-tą. Jame įsitaisę sovietų partizanų Lietuvoje didžiausias telkinys. Todėl Pietų ir Pietryčių Lietuva buvo be-veik visiškai be valdžios. Angliškai sakant, šios Lietuvos apylinkės buvo kaip „Wild West“ – valdžia buvo tas, kas turėjo ginklą, kitos valdžios ne-buvo.

Kaimų gyventojai, neturėdami kitos išeities, steigė savanorių savi-saugos būrius – apginti savo ir savo šeimos gyvybę, gyvulius, derlių ir kitą ūkio turtą. Tai buvo ūkininkai, dažnai tie patys, kurie 1918–1921 me-tais stoji savanoriais ir nepriklauso-mybės kovas, ir jų sūnūs. Apsiginkla-vo kuo kas turėjo – tai medžiokliniais šautuvais, tai įsigytu kariniu auto-matu ar lengvu kulkosvaidžiu.

Po to Pietų ir Pietryčių Lietuvoje ginkluotos kovos tarp Lietuvos ūki-ninkų ir raudonųjų partizanų vyko dažnai. Pvz., 1943 m. lapkritį Alytaus apskrities Druckūnų kaime raudo-nieji partizanai užpuolė Vasiliausko sodybą. Tėvas ir sūnus gynėsi, kovo-jų tris valandas, kol abu žuvo.

1943 m. Kūčių vakarą Trakų ap-skrities raudonieji partizanai iš „Už tėvynę“, „Išlaisvintojas“ ir „Laisvoji Lietuva“ būrių užpuolė Trakų ap-skrities Grinkavos ir Babrauninkų kaimus. Adomas Lukšys su Kalėdų švęsti susirinkusiais keturiais sūnu-mis gynėsi kulkosvaidžiu, automatu,

šautuvais ir pistoletais. Nukovė 8 „banditus“ privertė juos pasitraukti. Lukšio kaimynas tą pačią naktį nu-kovė 5 banditus, bet per kautynes žu-vo jo duktė. „Štai kokios buvo mūsų krašto Kūčios“, – laiške rašė vienas ūkininkas.

1943 m. spalio mėnesį šalia Rūd-ninkų girios, Daržininkų kaimo, sa-visaugininkai nušovė raudonųjų par-tizanų/banditų vadą Antaną Michal-kevičių. Po to tarp raudonųjų parti-zanų ir kaimo vyko lyg ir „derybos“. Yra išlikę derybų laišakai.

Raudonieji: „Mes, lietuviai parti-zanai, jau ne kartą turėjome susi-rašinėjimą su jumi, turėjome asme-niškų susitikimų, jūs buvote užpuolę lietuvišką grupę, kada Jūsų vyrai nušovė vieną niekuo nekaltą mūsų draugą lietuvių partizaną. (...) Dėl nusiginklavimo su jumi jau buvo tar-tasi laiškuose. Daugiau perspėjimų nebus. Priešingu atveju pasielgsime kaip su Kaniūkų savisaugininkais.”

Dzūkai atsakė: „Draugai Partiza-nai, pasakykite, ar Jūs esate tikrieji Lietuvos partizanai, ar Maskvos agentai? Kaip amžiais istorija rodo, niekuomet lietuvis iš lietuvio ne-reikalavo ginklo, o jūs? (...) Draugai partizanai, jeigu esate išalkę Darži-ninkų nekaltų vaikų ir moterų lietu-viško kraujo, bandykit savo užsi-brėžtąjį tikslą. Draugai partizanai, atminkite, kad lietuvis aimanuot ir verkt nemoka.”

Derybos baigėsi tuo, kad apie 50 gerai ginkluotų raudonųjų partiza-nų/banditų užpuolė kaimą ir sudegi-no apie trečdalį kaimo sodybų.

1943–1944 metais raudonųjų par-tizanų gaujos pasirodydavo beveik visoje Lietuvoje. Bet Pietų ir Piet-ryčių dzūkų ūkininkų masinis pasi-priešinimas ir kovos su jais sutrukdė jų brovimąsi į Lietuvos centrą. Todėl didžiuma Lietuvos gyventojų, nors ir karo metu, galėjo gyventi be kasdie-ninės baimės. Tačiau Lietuvos dzū-kai už tai brangiai užmokėjo – savo ir savo šeimos krauju, savo ūkiais, savo nuosavybe.

Istorikas Rimantas Zizas sudarė lentelę, kurioje nurodo Rūdninkų raudonųjų „lietuvių“ partizanų skai-čių ir jų tautinę sudėtį. Kaip matyti iš lentelės, nors Rūdninkų girios raudonieji partizanai vadino save „lietuviais“ partizanais, lietuvių juo-se buvo mažai. Didžiumą jų sudarė rusai ir žydai.

Nukelta į 14 psl.

Būrio pavadinimas	Lietuviai	Rusai	Žydai	Kiti	Iš viso
„Mirtis fašizmui“	5	16	39	–	60
„Keršytojas“	1	5	100	–	106
„Už pergale“	1	5	106	7	119
„Kova“	2	16	58	–	76
„Už tėvynę“	29	87	19	–	135
„Išlaisvintojas“	5	89	18	–	112
„Laisvoji Lietuva“	1	38	54	–	93
„Pergalė“	5	58	20	–	83
„Perkūnas“	9	75	37	–	121
„Mirtis okupantams“	3	104	51	6	164
A. Mickevičiaus	15	38	14	21	88
Viso	76	531	516	34	1,157

Lentelė: Rūdninkų girioje buvę raudonieji partizanai 1944 m. liepos mėnesį. Sudaryta istoriko Rimanto Zizo.

Gyvenimo nuotrupos

JUSTINAS PIKŪNAS

Nr. 20

Buvo šiek tiek pasnigę ir nesi-matė, kad buvo giliau. Nors šiaip buvau linkęs į ligas, ši kartą, mano paties ir šeiminių dideliam nuste-bimui, nesusirgau.

Jau gimnazijos metais čiuožimas tapo mano mėgstamiausiu sportu. Čiuožiau visur, kur tik galėdavau. Vėliau metų metais daug kartų Dainavoje ir kitur. Gal 1956 m. jauna dėstytoja dr. Mimi LaDriere pakvietė keletą psichologų čiuožimo vakarui. Nuvykau ir, trumpai pasikalbėjęs su ja ir kitais svečiais, pasiėmiau pačiū-žas ir išėjau į kiek toliau esantį didelį prūdą, kuris atrodė kaip ežeras. Užsi-dėjau ant batų pačiūžas, čiuožu di-deliais apskritimais. Netrukus atbė-go didelis šuo. Atkišau ranką, ban-džiau susipažinti, bet jis piktai čiupo už rankos ir nutvėrė pirštine – pajutau jo dantis.

Supratau, kad čia – ne žaidimas. Aš bėgu, jis veja. Kai šuo prisiartina, aš staiga pasuku į dešinę arba į kai-rę. Šuo nuslysta kokius 10 metrų, ap-sisuka ir vėl vejasi mane... Tuojuu pastebėjau, kad jis strategas. Aš vis tiek turiu sukti ratą, tai jis bėga įstrižai taip, kad susidurtų su mani-mi. Nėra čia ko – jam besiaartinant, aš staigiai apsisuku, o jis nučiuožia ledu tiesiai ir vėl susidaro atstumas – aš galiu šiek tiek atsikvėpti. Taip abu „žaidėme“: jis mane stengiasi pa-čiupti, aš – nuo jo nutolti. Vis dėlto staigiai sukantis, yra galimybė pra-rasti kontrolę – kas tada būtų?

Matyt, atsidūriau šuns saugomo-je teritorijoje – įtūžęs šuo gali išibro-vėlį sužeisti, net ir mirtinai. Kažku-ris iš svečių tai pastebėjo, ir LaDrie-re pasiuntė savo vyrą. Buvau išgelbė-tas. Turbūt mano kūno susidėvėjimo koeficientas nebuvo dar žemas. Va-karo šeimnininkai atsiprašinėjo, kad tinkamai nepristatė savo namų ir aplinkos sargo. Buvo šaltas, vėjuotas vakaras, kiti svečiai net nebandė eiti čiuožti – jie linksminosi viduje.

Bent du kartus daugiausia dėl mano paties pastangų sugebėjau savo gyvybę išgelbėti. Bent du kartus ją išgelbėjo chirurgai: 1964 m. Univer-sity of Michigan medikai Ann Arbor, MI išoperavo tarp inksto ir pūslės esantį akmenį, o 1989 m. Providence ligoninėje buvo pašalinta vežio apim-ta prostata. Tokia buvo Dievo valia, kad sunkios ligos ir dažnos chirurgi-nės operacijos, arti kritusios bombos neįstengė mano gyvybės užgesinti.

Didvyriai ir herojai

Visos išsivysčiusios tautos turi savo didvyrius, herojus, karalius, imperatorius, šventuosius. Taip pat iškilius poetus, mokslininkus, moky-tojus, dvasininkus, jaunimo vadovus. Jeigu ne dabar, tai praeityje. Žmonių masės gerbia juos, didžiuojasi jais. Gerbia ir brangina jų atminimą, kalba apie juos ir tuo skatina vaikus ir jaunimą bandyti sekti jų pėdomis. Tėvai turėtų apie juos kalbėti savo sūnams ir dukroms; mokyklos minė-ti jų gimimo ir ypatingų pasiekimų dienas ir metus. Vaikai natūraliai ieško ir daugelis jų atranda iškilius ir herojiškas asmenybes; tapatinasi su jų charakterio bruožais, idealais bei pasiekimais. Taip, vaikai, tuo

labiau paaugliai, nejučiomis bando keisti savo mintis ir darbus įsisa-monintų herojų nurodyta linkme.

Gaila, kad ne visada pirmaisiais vaikų herojais tampa jų motinos, jų tėvai. Kad tėvai taptų vaikams hero-jais, jie turi nusipelnyti tokios pagar-bos, teikdami rūpestingą globą ir ap-saugą, rodydami vaiko vidinių po-reikių supratimą, mylėdami juos švelnia žodžių kalba, asmeniniu dė-mesiu akimis, žodžiais, judesiu ir kitais konkrečiais veiksmais.

Daugeliui vaikų nėra lengva sa-voje aplinkoje atrasti herojus; tuo-met jie jų ieško platėjančiame pasau-lyje. Šiuolaikinėje kultūroje globali-zacijai išigalint, pasaulis atsiveria daug anksčiau negu buvusioms kar-toms. Kas ieško herojų, tas juos kur nors atranda, žavisi ir bando sekti jų pavyzdžiu.

Deja, vaikų ir paauglių herojais gali tapti nusikalstamų grupuočių vadai, net ir žmogžudžiai, jeigu jie yra patraukliai pristatomi viešoje erdvėje: internete, TV, populiarioje ir vaikų spaudoje. Jei vaikai yra dažnai pažeidžiami savo artimųjų, tėvų, bro-lių, bendraklasių; šieji netaps vaikų herojais. Jeigu jie valandomis mato žiniasklaidos dėmesį, skiriamą nusi-kalstamajam elementui, įvairioms blogio apraiškoms, kai kurie vaikai atras, kas juos patraukia. Pamoka-mųjų minčių ir vaizdų dažnai stinga žiniasklaidoje, taip pat ir vaiko ap-linkoje, kai tėvai yra per daug užimti savais darbais ir neturi jiems laiko. Tokiu atveju blogybių durys atsive-ria plačiai ir vaikai žengia per jas ir patenka į blogo elgesio labirintą, už-miršta kelią atgal. Natūralus polin-kis į gerį silpsta, polinkis į blogį už-valdo juos. Blogiui užvaldant vaikai gali tapti agresyviais smurtauto-jais šeimoje ir už jos ribų. Daugeliui šeimų gyvenant „meilės sutemoje“, jas gali užklupti nelaimės ir suiri-mai.

Kokią reikšmę turėjo herojai ma-no gyvenime? Kas jie buvo? Savo šeimoje bei artimoje aplinkoje, deja, jų neatradau. Žvelgiau tolyn į Europos gilumą ir ten juos gal kiek pavėluotai išvydau. Vaikystėje man į galvą įstri-go šv. Pranciškaus gyvenimo kelias – pažymėtas turto atsisądėjimo, misijų dvasios ir šventumo ilgesio. Tai ža-vėjo mane. Sunku pasakyti, kas dau-giau. Gal jo misijų kelionės. Gal dėl-to, kad jis atmetė tėvo turtą ir pa-sirinko primityvų gyvenimo būdą, pats ieškojo ir atrado kilnius idea-lus? Jis įkūrė į save panašių jaunuolių vienuoliją; troško atnaujinti to meto Katalikų Bažnyčią. Priimda-mas Sutvirtinimo sakramentą pasi-rinkau jo vardą.

Skaitydamas apie arkivyskupą Jurgį Matulaitį, atradau herojų savo-je tautoje. Gal todėl pasirinkau Ma-rijampolės Marijonų gimnaziją, nes tai buvo jo atgaivinto vienuolyno vadovaujama institucija. Universite-to metais iškilo šv. Augustinas kaip ideali asmenybė su neramia širdimi (iki ji poilsį atras Viešpatyje), su jo naujoviškai apibūdintais būties klausimais ir atsakymais apie žmo-gaus esmę, jo misiją šioje ašarų pa-kalnėje.

Bus daugiau.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

*Greitai bėga ir žiemos, ir vasaros
Ir pavasariniai vėjai šilti,
O gyvenimas primena pasaką, –
Pasiklystume žemės glėby.
O gyvenimas ima lyg duoklę
Mūsų juoką, svajones, džiaugsmus.
Ir kaip skolą nemokamai dosniai
Suskaičiuoja, dabina metus.*



Mielas Donatai Januta, kiek daug gražių gyvenimo prisimini-mų ir akimirkų praskrido tarsi paukščiai Tavo gyvenimo kelyje. Nesvarbu, kad metus skaičiuoja paukščiai mums. Tu esi toks pat jaunas, gražus ir energingas visada. Tokio gražaus jubiliejaus proga mes sveikiname Tave, linkime laimės, sveikatos, visokerio-po pasisekimo ir niekada neišsenkančių jėgų gyvenimui.

Ačiū Tau už visą gerumą ir nuoširdumą.

Laima, Vytautas, Gintaras, Petras, Leonardas ir Antanas
su šeimomis

Norėtume padėkoti gerb. Donatui Janutai už visoke-riopą pagalbą mums, viešnagės metu JAV. Taip pat pasveikinti su nuostabiu jubiliejumi!

*Gerb. Donatai, linkime Jums:
Kad svarbūs sumanymai būtų sėkmingi!
Kad visad pavyktų pradėti darbai!
Kad brangūs Jums žmonės būtų laimingi!
Draugams atviri būtų Jūsų namai!
Jėgų, kad nestigtų!
Širdies, kad neslėgtų!
Kad visad ir viskas Jums būtų gerai!!!*

Šilčiausi sveikinimai jubiliejaus proga



Ingrida ir Elvyra su
šeimomis

Šakiai

Užmirštų dzūkų savanorių kovos (1943-1944)

Atkelta iš 12 psl.

2008 metais pasirodė filmas „Defiance” apie keturis žydus brolius Bielski, kurie vokiečių Baltarusijos Naliboki miškuose išgelbėjo daug žydų nuo vokiečių žudynių. Apie tai, jų žygdarbius yra gana daug parašyta. Beveik visur Vakaruose šie broliai garbinami kaip didvyriai. Lenkijoje ir Baltarusijoje jie vertinami kitaip – kaip paprasti banditai. Nes ne broliai Bielski išgelbėjo tuos žydus, bet ginklu ir žudynėmis iš apylinkės gyventojų vogtas derlius, maistas, gyvuliai ir kitas turtas, be kurių žydai būtų mirę badu.

Norint suprasti, kiek pastangų pareikalavo visų žydų miškuose išlaikymas, pažvelkime į tą brolių Bielski sukurtos žydų gyvenvietės planą. Ten jie buvo įsitaisę sinagogą, mokyklą, susirinkimų salę, vonias, virtuvę, kepyklą, skerdyklą, muilo gamyklą, atskirus tvartus arkliams ir karvėms, metalo ir kitas dirbtuves, sandėlius ir kitus pastatus. Vienu laiku čia gyveno apie 1,200 žydų. Baltarusijos miškuose žydų gyvenviečių buvo ir daugiau.

Tik apie 20 proc. visų žydų tuose miškuose buvo partizanai. Kiti žydai buvo paprasti pabėgėliai – šeimos, seniai, moterys ir vaikai, kurie netiko partizanauti, bet juos visus vis tiek reikėjo išlaikyti. O miške jie nei sodino javus, nei augino gyvulius, nei turėjo kur ar su kuo maisto ir kitų reikmenų nusipirkti. Todėl visas išlaikymas gulė ant vietinių ūkininkų pečių, kurie su šiais banditais turėjo kovoti dėl savo gyvybės, savo derliaus, savo paskutinio duonos kąsnio.

Kaniūkų kaimas, esantis Eišiškių apskrityje, pasižymėjo ypatingu lietuviškumu, 1920–1939 metais atsispiriant prieš lenkų okupacinės valdžios lenkinimą. Kaime veikė lietuviška mokykla. 1943 metais Ka-

niūkų kaimo ūkininkai ginklu kelis kartus sėkmingai pasipriešino prieš raudonuosius partizanus/banditus – apgynė savo šeimas, savo derlių ir kitą turta.

Norėdami nubausti Kaniūkų gyventojus, 1944 m. sausio 29 d. tarp 150 ir 200 raudonųjų partizanų/banditų, žydų ir rusų, užpuolė ir padegė kaimą. Žmonės ir gyvulius išžudė. Žuvo 38 žmonės – sušaudyti, akmenimis ir lazdoms užmušti mirtinai, sudeginti gyvi savo trobose, kiti sužeisti arba pabėgo.

Tų skerdynių liudininkai šitaip pasakoja: „Partizanai apsupo kaimą, viskas buvo padegta, kiekvienas gyvulys ir žmogus išžudyti. Vienas partizanas, mano draugas, paėmė moterį, padėjo jos galvą ant akmens ir su kitu akmeniu ją nužudė.” (Abraham Zelesnikow, žydų partizanas.)

Kitas žydų partizanas Pol Bagriansky pasakoja, kad pamiškėje buvo paguldyti nuogi šešių kaimo moterų ir dviejų vyrų lavonai. Jo būrio partizanai į tuos lavonus šaudė. Kai šovinsys pataikydavo lavonui į nervą, visas lavonas sudrebėdavo ir pajudėdavo lyg gyvas. Šioje linksmybėje juokdamiesi dalyvavo visi jo būrio partizanai. Tarp žuvusiųjų – Molienė, kuri, nešina savo pusantrų metų dukrytę, mėgino pabėgti. Abi krito nušautos. Nužudyta visa Pilžių šeima su vaikais. Nužudyta 20 metų amžiaus Ona Varonaitė, Juozas Bobinas, Andrius Bobinas ir kiti – vyrai, moterys, vaikai.

Kaniūkų skerdynėse dalyvavo partizanai/banditai iš visų keturių žydų būrių: „Mirtis okupantams”, „Mirtis fašizmui”, „Keršytojas”, „Už pergalę”, „Kova”, kurie priklausė sovietų bendrai „lietuvų” partizanų komandai. Tačiau būriuose, kur skaičiumi žydai vyravo, pagrindinė kalba – kasdieninė ir oficiali – kariškams įsakymams ir ryšiams palaikyti liko jidiš. Pagal pačių žydų

atsiminimus, jie jautėsi ir kovojo ne kaip sovietai, bet kaip žydai. Pvz., „Aš didžiuojuosi, kad turėjau privilegiją kovoti kaip žydė, priklausyti žydų kovojančiam būriui, žydams vadovaujant, kurio ryšiai ir įsakymai visi buvo jidiš kalba” (Vita Kempner Kovner, partizanė, priklausiusi „Keršytojas” grupei, vėliau išgarsinto žydų partizano Abba Kovner žmona.)

Sovietai žydus, kaip kovotojus, vertino prastai, kritikavo, kad jie daugiausia plėšia kaimus, per mažai užsiima kariniais veiksmais prieš vokiečius. Bet kaimo plėšimas žydams buvo išlikimo klausimas, nes jie turėjo išmaitinti ir aprengti daug savo žmonių.

Kaune gimęs žymus Izraelio istorikas Dov Levin, kuris pats priklausė partizanų būriui „Mirtis okupantams”, daugelyje savo knygų ir raštų apie Holokaustą ir Lietuvos žydus vengia minėti Kaniūkų žudynes. Bet jis yra parašęs, kad pas žydus partizanus vyravo atvira neapykanta vietiniams gyventojams ir visiškas nusigrėžimas nuo visko, kas buvo susiję su Lietuva. Iš visų raudonųjų partizanų žydai žiauriausiai elgėsi su vietiniais gyventojais ir su paimtais vokiečių kareiviais – ne tik žudė, bet ir kankino.

2007 metais Lenkijos valdžia padavė Lietuvai prašymą su kaltinančiais įrodymais, kad Lietuva ištirtų Kaniūkų kaimo žudynes. (Tarpkariniu laiku Kaniūkai priklausė Lenkijai ir jų gyventojai buvo Lenkijos piliečiai.) Atsiliepdama į tą lenkų valdžios prašymą, Lietuvos prokuratūra pareiškė norą apklausti gyvus tų žudynių liudininkus. Tuo metu tik norėta apklausti juos kaip liudininkus, jie nebuvo kaltinami, byla prieš juos nebuvo iškelta.

Tarp tų norėtų apklausti buvo keturi. Rakhil Margolis, kuri priklausė partizanų būriui „Už pergalę” ir atsiminimuose rašė apie Kaniūkų skerdynes, yra viena iš dabartinio Vilniaus žydų muziejaus steigėjų. Dabar gyvena Izraelyje. Fania Branstovsky, kuri dirba Vilniaus Jidiš institute. Yitzhad Arad, istorikas, buvęs Izraelio Holokausto muziejaus Yad Vashem pirmininkas, kuris priklausė vienam žydų būriui, dalyvavusiam Kaniūkų skerdynėse. Sara Ginaitė-Rubinson irgi priklausė vienam iš tų būrių, dabar gyvena Toronto, Kanadoje.

Vakarų pasaulio žydų reakcija į tai buvo aštri, beveik isteriška ir dvejopa: (1) Kaip drįsta tie antisemitai lietuviai įtarinėti žydų elgesį ir (2) Be to, tie ūkininkai, kurie buvo žydų partizanų nužudyti, to ir nusipelnė, nes jie buvo nacių kolaborantai (nors jie gynė tiktai save ir savuosius). Tokia reakcija tik toliau niekina ne tik dabarties lietuvius, bet ir Kaniūko kaimo nukentėjusias žydų aukas.

Algimantas Gureckas, neseniai „Drauge” (2011 m. vasario 1. d.) pabrėžė, kad mažai tautai kovojant prieš didesnes jėgas, svarbu, kad ta kova būtų plačiau žinoma, kad tai paveiktų kitų valstybių požiūrį į tai. O kaip Lietuva atsiliepė į tokių žydų išsišokimą? Ar Lietuvos prokuratūra ir kitos valdžios įstaigos siekė aiškiai ir konkrečiai pateikti Lenkijos surinktus kaltinančius duomenis, ku-

riais remiantis šis Kaniūkų kaimo žudynių tyrimas pradėtas?

Valdas Adamkus, tada sėdėjęs Lietuvos prezidento kėdėje, paskubėjo Wiesenthal centro atsiprašyti už tai, kad Lietuvos valdininkai išdrįso ieškoti liudininkų apie tariamus žydų karo nusikaltėlius. Lietuvos valdžia kapituliavo. Tyrimas buvo nutrauktas.

Jeigu nebuvo manyta arba nebuvo gerai pasiruošta tyrimą tęsti ligi galo, būtų buvę geriau, jeigu Lietuva iš viso nebūtų jo pradėjusi. Nutrauktas tyrimas dėl Kaniūkų kaimo žudynių, kurio prašė Lenkijos valdžia, kuris buvo faktais pagrįstas, buvo teisėtas ir reikalingas. Bet Lietuvos valdžiai kapituliavus, pradėtas ir nutrauktas tyrimas tarptautinėje plotmėje tapo dideliu Lietuvos fiasco. Arba, kaip angliškai sakoma, „An international public relations disaster”. Taip dar viena skriauda lietuviams liko ne tik kad neatitaisyta, bet ir panaudota Lietuvos nenaudai. Teisybė buvo apvers-ta aukštyn kojomis.

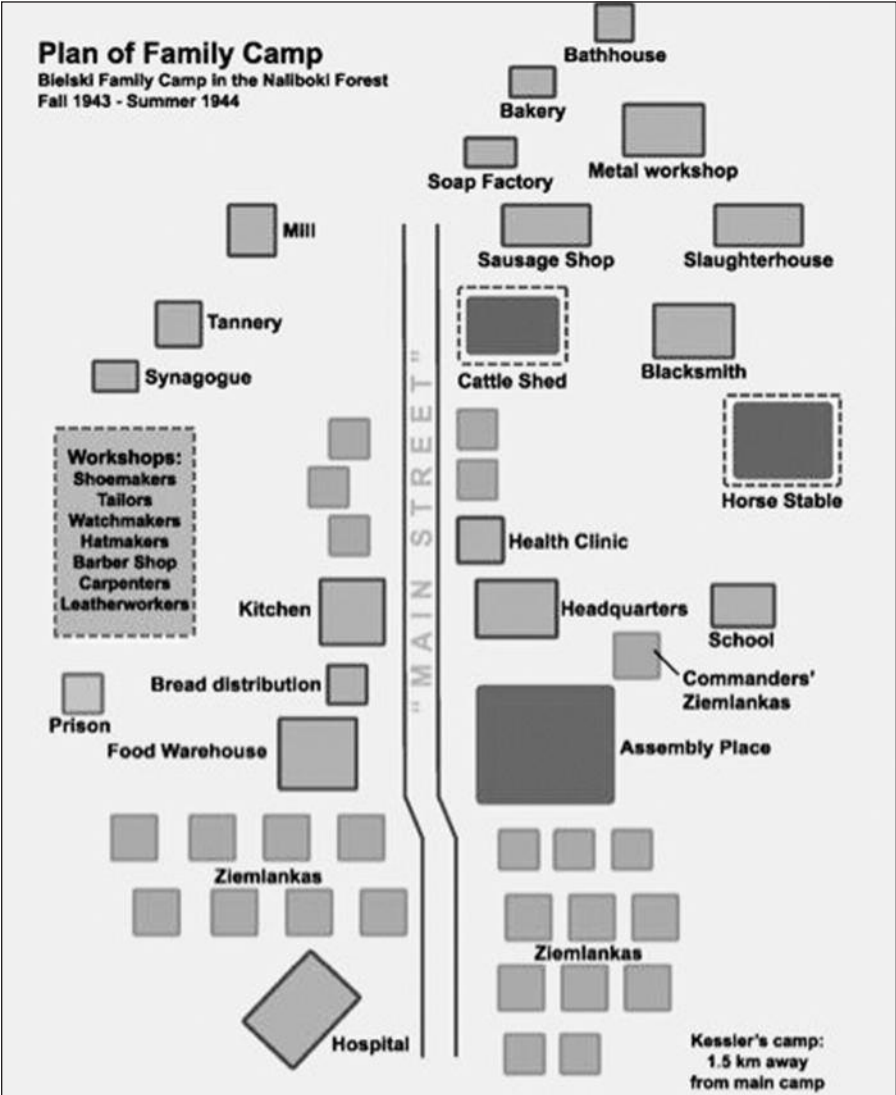
Sugrįžkime prie Pirčiupų kaimo istorijos. Kaip pradžioje minėjau, yra tiesa, kad vokiečiai Pirčiupų kaimą ir kaimo gyventojus sudegino gyvus. Bet tai nėra visa tiesa. Pirčiupų kaimas buvo vienas iš atkakliausių, besigynusių nuo raudonųjų partizanų. Pagaliau, Sniečkaus ir jo pagalbininkų vadovaujami raudonieji partizanai, kitaip negalėdami susitvarkyti su Pirčiupų kaimo gyventojais ir žinodami vokiečių paskelbtas baudas ir keršto būdus, iš pasalų užpuolė ir nužudė kelis vokiečių kareivius prie pat Pirčiupų kaimo. Remiantis žydų šaltiniais, tame užpuolime dalyvavo žydų partizanų būriai „Keršytojas” ir „Už pergalę”.

Taip, naudodami vokiečius kaip savo įrankius, raudonieji partizanai pasiekė savo tikslą – susidorėjo su Pirčiupų kaimu. Vokiečiai yra kalti už Pirčiupų kaimo žiaurų sunaikinimą. Bet Sniečkus ir jo tuometiniai pagalbininkai Lietuvoje Motiejus Šumauskas ir Genrikas Zimanas yra tų žudynių vykdymo pagrindiniai kaltininkai. Tos žudynės buvo jų sumanytos ir užsakytos.

Prie „Pirčiupų motinos” paminklo turėtų būti lentelė su aiškiai išvardintais pagrindiniais tų žudynių kaltininkais. Vokiečių pavardės būtų tikrai ne pačiame viršuje. Už Pirčiupio tragediją atsakingi ne vien vokiečiai, bet, kaip ir už dzūkų ūkininkų tragediją, po sovietų skraiste siautę nelietuviai partizanai/banditai.

Straipsnį rašant naudotasi įvairias istoriniais šaltiniais. Ypač naudingi buvo Lietuvos genocido ir rezistencijos centro išleisti Rimanto Zizo straipsniai ir Mark Paul surinkta, Polish Educational Foundation in America (Toronto) 2010 metais paskelbta medžiaga.

Donatas Januta – teisės daktaras, buvęs California valstijos prokuroras (deputy attorney general). Elektronikos inžinierius, dirbęs montuojant „Saturn” raketą. Dabar verslininkas. Penkių dukrų tėvas. Komentatorius Lietuvos istorijos klausimais.



Bielski brolių miško gyvenvietės planas.

LITHUANIAN MERCY LIFT

Nuoširdžiai dėkoja už aukas, kurios buvo paaukotos nuo 2010 m. balan-
džio 1 d. iki 2011 m. balandžio 30 d. Aukos skiriamos padėti Lietuvos ser-
gantiems ir toliau tęsti pradėtus medicininius projektus.

Aukojo:

- \$22,806** – Kenneth J. Dennis Trust palikimas.
\$1,000 – S. ir J. Vaičekonis, MD.
\$500 – M. Kriaučiūnas, IL; K. G. Kaufmann, VA; A. Spakauskas, VA; J. L. Materas, CA.
\$300 – D. ir A. Bagdanskis, IL.
\$250 – S. Valiukėnas, IL; F. Caladrese, VA; Fraternal Order of Eagles No. 1952, IL; D. ir A. Ericson, IL; G. A. Vaišnys, IL.
\$200 – B. A. Bulota, IL; A. V. Paskevicius, IL/AIG Matching Grant; D. Januta, CA; P. ir A. Sidrys, IL; K. Rudaitis, CA; L. T. Laucius, Wa-
shington, D.C.; J. R. Dainauskas, IL; S. ir D. Strasius, MI; Drs. V. ir N. Dharmapuri, IL; R. Sileikis, NY; E. Genitis, IL.
\$150 – Illinois Pain Institute/Dr. J. Prunskis, IL; A. Bartkus, NY.
\$100 – E. ir D. Lalas, IL; R. Rudis-Jurjonas, IL; M. ir R. Bezdicek, IL; M. ir E. Laniauskas, OH; G. ir M. Dargis, IL; A. ir I. Draugelis, IL; J. ir J. Augius, IL; P. A. Kausteklis, CA; A. ir S. Bartkus, IL; Chicago Lithuanian Women’s Club, IL; N. Šumskis, IL; A. C. Gurauskas, IL; M. ir L. Griauzdė, IL; W. ir L. Konauka, CO; P. ir M. Timcho, PA; V. Karaitis, MI; J. A. Daugėla, CT; I ir P. Dicpinigaitis, NY; J. Lapinskas, IL; ir B. Van Rheenens, IA; Savickas, MA; dr. R. Dysas, OH; Security Mortgage Inc/A. Naris, IL; A. ir A. Muliolis, OH; A ir S. Lickus, AZ; D. Januta, CA; V. Lemberatas, CA; J. R. Kaskin, A. J. ir S. Peckus, IL; R. ir T. Jakubauskas, MA; A. Deveikis, CA; F. T. Senft, MD; D. ir A. Sidrys, TN; K. ir R. Susinskas, IL; P. ir I. Cade, MA; J. ir A. Valicenti, KY.
\$95 – A. Snyder, PA.
\$70 – R. Gayauskas, CA.
\$60 – I. Ancerys, IN; M. Karaska, VA.
\$50 – G. Treinys, IL; S. ir R. Gaffney, NY; L. A. Rupinskas, IL; T. A. Rupinskas, IL; R. V. Silenas, Washington, DC; dr. W. J. Jagiella, GA; S. Tylienė, IL; D. S. Juras, IL; D. Ilginis, IL; B. Jaselskis, IL; Balzekas Museum of Lithuanian Culture, IL; A. ir D. Urbaitis, NM; R. M. Bendoraitis, IL; R. Bigelis, NY; B. A. Kasakaitis, IL; A. Kudirka, IL; I. ir D. Budrys, IL; D. Ilginis, IL; A. ir E. Pretkelis, IL; A. Lee, IL; J. ir A. Dancy, CA; L. R. Kazlas, CA ; J. Jakubėnas, CA; A. ir D. Bartkus, IL; V. R. Raisys, WA; Miglinas TV/J. Miglinas, IL; F. A. Raila MS; E. ir S. Zemaitis, NY; A. ir A. Plungis, FL; N. R. Zdanys, IL; V. Aukstikalnis, MA; W. G. Burimauskas, NY; Hyberbar & Wound Therapy Assoc/A. Vydas, ME; Dzikas, CT; C. R. Baksys, CA; A. ir R. Muzumdar, IL.
\$40 – Sister Mary Provicence, R.S. M., MA.
\$35 – P. ir P. Dauzickas, FL; J. S. Dauperas, IL; V. ir W. Svazas, WA; L. P. Paplauskas, CT; R. MacDonald, CA; A. ir R. Jackmauh, CT; G. ir S. Damašius, IL.
\$30 – V. ir R. Sinkus, IL; B. Lintakas, IL; J. ir A. Druetzler, IL.
\$25 – B. Prasauskas, CA; New Smile Center/dr. Poskus, IL; T. Gečys, PA; A. Harr, NY; R. ir G. Kriaučiūnas, MI; V. ir B. Taraska, OH; J. ir H. Mohler, MD; G. Kenter, CT; R. ir D. Sula, IL; I. Laisvenas, IL; V. ir A. Kleiza, IL; J. A. Banys, IL; W. J. Morris, MD; F. Schneider, NY; O. Kearn, MA; D. A. Laureckas, IL; A. B. Hajos, CA; S. ir M. Liaukus, CT; R. ir T. Liaugminas, OH; Z. Bauzys, J. B ernotas, PA; S. ir M. Balsys, IL; I. Sullivan, IL; A. Seaver, MN; R. ir I. Bublys, OH; R. C. Novak, CA; J. ir B. Mikulis, IL; J. P. Melnick, CT ; R. ir C. Lukas, CA; R. ir R. Slepetyš, NJ; A. ir A. Playtis, WV; S. ir K. Gamlin, NY; J. G. Deikis, MI; F. L. Kelsheimer, IL; J. G. Kascukas, IL; J. ir J. Mullen, NJ; H. E. Rutter, NJ; A. ir A. Petroski, MO; T. ir R. Rudaitis, IL; A. ir D. Vitkus, IL; A. Smitas, IL; J. Valeska, NY; D. Trimakas, OH; J. ir A. Valaitis, OH; K. P. Devenis, MA; C. ir I. Savickas, MA; V. Petravičius, WI; E. Kachinski, MA.
\$20 – V. Kaunas, IL; A. Ramanauskas, IL; A. ir D. Vitkus, IL; E. Budels-
kis, IL; Z. ir V. Grybinas, IL; J. ir M. Visokas, NJ; R. Dambrauskas, MA; S. Pumputis, IL; P. S. Kaunelis, MI; J. ir G. Leskauskas, IL; F. Zaleskas, MA; D. N. Armonas, OH; J. P. Kalvaitis, IL; M. Mitchell, MI; A. ir A. Kveselis, CT; dr. P. I. Jokubka, FL; J. J. Blazys, MA; S. Rinius, PA; E. F. Gronskis, IL.
\$15 – J. A. Gudėnas, OH; J. ir R. Vazbys, NJ; K. Cernis, MI; J. ir C. Gustaitis, IL; R. Cepulis, OH; E. Kazakauskas, PA; G. Biknevičius, FL; V. J. Pauza, NY; G. A. Likander, IL; R. ir A. Česnavičius, NY; R. Dicius, IL; C. ir G. Matonis, AZ; J. C. Mikolaitis, AZ; J. ir I. Bukis, PA; A. S. Poškus, MA; S. ir A. Kalvaitis, VA; R. A. Vaitkus, OH.
\$10 – M. Arštikienė, IL; J. ir M. Popnik, PA; G. ir I. Deveikis, IL; A. Radyn, PA; J. Troiano, NY; V. A. Katinas, NY; V. A. Katinas, NY, V. ir P. Matulionis, OH; G. ir C. Matonis, AZ; E. ir R. Ziurys; V. ir C. Paskauskas, IL; B. R. Trinka, J ir J. Svagzdys, MA; A ir dr. R. Dysas, OH; J. Mezininkas, IL.
\$5 – D. Dana, FL; K. ir L. Kizlauskas, MI; R. Kozak, NY.

Prisiminti:

a. a. Francis Karutis – **\$50** – anonimas,
a. a. Julia Liutikas: **\$50** – G. Treinys, IL,
a. a. Romas Žemaitis: **\$200** – D. Žemaitytė, OH,
a. a. Olympija Baukienė: **\$10** – L. ir A. Jurkūnas, FL,
a. a. Rita Riškus: **\$50** – T. ir K. Corning, IL,
Jūsų nuoširdžios aukos yra labai vertinamos!
Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box, 88, Palos Heights, IL 60463.
Tel. 708-636-6140. Tax ID #36-3810893.
lithuanianmercylift@yahoo.com www.lithuanianmercylift.org

Skelbimų skyriaus tel.: 773-585-9500

www.draugas.org

A † A
REGINA „MANĖ”
GAIGALIENĖ
LAPINSKAITĖ



Mirė 2011 m. birželio 3 d.
Gimė 1919 m. spalio 19 d. Lietuvoje, Kaune.
Gyveno Lemont, IL, anksčiau Oak Lawn, IL.
Nuliūdę liko: duktė Gražina Sturonienė su vyru Aloyzu, anūkė Violetta Urbienė su vyru Vytu; anūkė Beatričė Čepelienė su vyru Linu; proanūkas Raimundas Čepelė bei kiti giminės Lietuvoje ir Australijoje.
Vietoje gėlių prašom aukoti Šv. Antano bažnyčiai, Kaune.
A. a. Regina pašarvota ketvirtadienį, birželio 9 d. nuo 9 val. ryto iki 10 val. ryto Pal. J. Matulaičio misijos bažnyčioje, 14911 W. 127th St., Lemont, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Regina bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.
Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

SIŪLO DARBĄ

South side intermodal trucking
company looking for experienced
CDL drivers. 80% drop and hook.
Call Mr. White at
815-834-9090

SPA Constantine grožio salonui
reikalingi terapistai, estetikos ir
manikiūro specialistai.
Tel.: **708-805-2696**, Penny

IEŠKO DARBO

- * **Moteris ieško** žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.
- * **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.
- * **Moteris ieško** pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.
- * **Vyras ieško** žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną ar išleisti atostogų. Tel. 708-527-2144.
- * **Vyras su žmona** arba po vieną ieško senelių priežiūros darbo naktimis arba nepilną savaitę. Dokumentai, rekomendacijos, automobilis. Tel. 773-610-5413.
- * **Studentė ieško** darbo su gyvenimu ar ilgesniu pakeitimu nuo birželio mėn. Tel. 630-212-9098.
- * **Moteris (perka)** ieško darbo prižiūrėti pagyvenusius žmones. Patirtis, rekomendacijos, legalūs dokumentai. Gali prižiūrėti ir lietuviškai kalbančius vaikus. Tel. 708-425-0216 Angelė.
- * **Moteris ieško** darbo Naperville, Aurora, Wheaton, Geneva, St. Charles ar Batavia 4 dienas savaitėje su grįžimu namo arba gali pakeisti. Tel. 630-544-0905.
- * **Moteris ieško** žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja automobilį, skaniai gamina maistą. Tel. 630-674-1545.
- * **Moteris**, grįžtanti savaitgaliais, išsinuomotų atskirą kambarį Villa Park ar Lombard priemiesčiuose. Skambinkite tel. 708-769-1763, Irena.
- * **Moteris**, turinti ilgametę patirtį, puikias rekomendacijas, legalų statusą, ieško senelių priežiūros darbo. Gali pakeisti savaitgaliais ir išleisti atostogų. Tel. 630-677-7467 arba 630-280-1347.

John P. Salcius, gyvenantis **Lake Forest, IL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 100 dol. laikraščio leidybai paremti. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Adelė Galinaitis, gyvenanti **Westchester, IL**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu paaukojo laikraščiui 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Anna Drevinskas, gyvenanti **Hartford, CT**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir atsiuntė laikraščio leidybai paremti dosnią 150 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir remiate.

Dr. Arvydas Vanagūnas, gyvenantis **Oak Park, IL**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 50 dol. auką. Esame Jums labai dėkingi.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Tėviškės parapija kviečia į Tėvo dienos pikniką**, kuris vyks birželio 11 d., šeštadienį, nuo 12 val. p. p. iki 5 v. p. p. Vieta: Lietuvių ev. liuteronų Tėviškės bažnyčioje (5129 South Wolf Rd., Western Springs, IL 60558). Esant blogam orui, piknikas vyks bažnyčios salėje. Auka: suaugusiems – 10 dol., vaikams, vyresniems nei 10 m. – 5 dol. Apie savo dalyvavimą praneškite iki birželio 5 d. Astridai Pauperas tel. 708-499-5383 arba el. paštu: astridapauperas@yahoo.com

■ **Sekminių išvakarėse, birželio 11 d.**, šeštadienį, 5 val. p. p. vyks Pal. J. Matulaičio misijos Sekminių šventė, į kurią mielai kviečiami visi, o ypač Misijoje krikštytieji bei sutvirtintieji. Mišios bus aukojamos ir šventė vyks lauke.

■ **JAV Lietuvių Bendruomenės Lemont** valdyba kviečia visus paminėti Gedulo ir vilties dieną š. m. birželio 12 d., sekmadienį, 10:30 v. r. Pasaulio lietuvių sode lyje (14911 127st. St., Lemont, IL 60439). Padėsime vainiką prie partizanų ir Sibiro tremtinių paminklo. 11 val. r. Pal. J. Matulaičio misijoje vyks šiai progai skirtos Mišios. Po Mišių kavutės metu rodysime filmą apie Sibiro tremties kančias.

■ **Šv. Mergelės Marijos Gimimo** bažnyčioje (Marquette Park) birželio 12 dienos bus švenčiamos Sekminės – Šv. Dvasios atsiuntimas. Tą dieną taip pat minėsime Gedulo ir vilties dieną, mūsų tautos genocido pradžios 70-ąsias metines. Parapijoje vyks minėjimas, skirtas tragiškiems 1941 metų birželio įvykiams atminti. Dalyvaus advokatas Povilas Žumbakis.

■ **Birželio 12 d. JAV LB Brighton Park** apylinkės valdyba rengia 70 metų trėmimų į Sibirą sukakties paminėjimą. Iškilmingos šv. Mišios 10:30 val. r. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, dalyvaus šauliai su vėliavomis. Po Mišių vyks pietūs parapijos Mazerio salėje (4420 S. Fairfield Ave.; įėjimas iš kiemo). Programoje dalyvaus kun. dr. Kęstutis Trimakas, JAV LB Tarybos nariai, choras. Bus rodomas filmas.

■ **JAV LB apylinkė Cicero sekmadienį**, birželio 18 d., po lietuviškų šv. Mišių 9 v. ryto Šv. Antano šventovėje rengia 70 m. lietuvių trėmimo į Sibirą minėjimą. Pagrindinę kalbą sakys tremtinių šeimo-

je Vorkutoje gimusi Maironio muziejaus Kaune išeivių literatūros skyriaus vedėja Virginija Paplauskienė. Prieš atvykdamą į Ameriką, savo mokslus ji vainikavo daktarės laipsniu. Minėjimo pradžia 10 v. ryto parapijos kavinėje. Nuoširdžiai kviečiame ne tik Cicero tautiečius, bet ir toliau gyvenančius atvykti ir dalyvauti šiame svarbiame minėjime. Visi bus vainikami kugeliu, kava, pyragais.

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo** bažnyčioje (Marquette Park) birželio 19 d. švęsime Tėvo dieną. Kviečiame dalyvauti bendroje maldoje. Po Mišių parapijos salėje vyks tėvelių pagerbimas ir susitikimas su kun. Dainiumi Gurevičiumi iš Vilkaviškio vyskupijos.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **JAV LB New York apygarda, Brooklyn-Queens apylinkė**, Long Island apylinkė ir Manhattan apylinkė maloniai kviečia į Gedulo ir vilties dienos minėjimą, kuris įvyks birželio 12 d., sekmadienį. Šv. Mišios – 10 val. r. Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo parapijoje. Minėjimo pradžia 11:30 val. r. Apreiškimo parapijos salėje (70 Havemeyer Street, Brooklyn, New York, 11211). Prelegentas: LR generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas. Programos muzikinę dalį atliks talentingas 14 metų pianistas Artūras Wilson. Įėjimas – auka.

■ **Birželio 12 d., sekmadienį, Šv. Kazimiero** bažnyčioje Cleveland 2 val. p. p. vyks ekumeninės pamaldos už nuo sovietų režimo žuvusius ir ištremtus lietuvius, latvius ir estus. Pamaldas laikys klebonas J. Bacevice ir latvių bei estų dvasiškiai. Pamaldų metu giedos solistė Virginija Muliolienė. Po pamaldų vyks trumpas minėjimas. Žodį tars jaunos kartos veikėjas Tadas Bartkus. Rengia Cleveland Baltiečių komitetas.

■ **Birželio 14 d. 6:30 val. v. Lietuvos** Respublikos ambasadoje Washington, DC rengiama apskrito stalo diskusija, skirta paminėti tremties į Sibirą 70-ąsias metines ir aptarti, kaip bendromis pastangomis galėtume skieisti žinių pasauliui apie komunizmo nusikaltimus bei lietuvių tautos išgyvenimus. Renginio metu bus pristatytas dokumentinis filmas apie Pauliaus Klimo žygius „Tikėk savo svajonių išsipildymu“.



Gintas Jarašius, gyvenantis Colorado valstijoje, vienas iš pirmųjų šių metų „Vaiko vartai į mokslą“ organizacijos savanorių, išskridusių į Lietuvą ir pasiryžusių dirbti šios organizacijos remiamuose dienos centruose. Dvi jo seserys Daiva ir Lina jau yra dirbusios savanorėmis šiuose centruose.

„Vaiko vartai į mokslą“ info

Šv. Antano parapijos Joliet, IL administratoriumi nuo 2004 metų gegužės mėn. dirbęs kun. Vytautas Memėnas praneša, jog nuo šių metų sausio mėn. jis išėjo į pensiją ir šiuo metu gyvena Holy Family Parish (600 Brook Forest Ave. Rt. 59, Shorewood, IL 60404).

Lietuvių tautinių šokių instituto (LTŠI/LFDI Inc.) visuotinis narių susirinkimas-suvažiavimas šaukiamas š. m. rugpjūčio 10 d. 7 val. v. Dainavos stovyklos patalpose (Michigan). Kviečiami visi Instituto nariai ir garbės nariai į šį kas ketveri metai šaukiamą susirinkimą. Daugiau informacijos rasite interneto svetainėje: www.lttsi.org.

Lietuvių tautinių šokių kursai įvyks š. m. rugpjūčio 7–14 d. Dainavoje. Jų metu bus rengiamasi kitų metų XIV Lietuvių tautinių šokių šventei, įvyksiančiai Boston mieste. Visų tautinių šokių grupių ir jų vadovų/mokytojų dėmesui – registracija kursams jau prasidėjo!

Papildamą informaciją teikia LTŠI sekretorė Daina Žemaitaitytė el. paštu: Dainutez@aol.com arba tel. 310-576-0692.

LTŠI tarybos/valdybos info

SPAUDOS APŽVALGA

„Lithuanian Heritage“

Gegužės–birželio „Lithuanian Heritage“ leidinyje nemažai dėmesio skirta daktarui Jonui Šliūpui, šiemet švenčiančiam 150 gimimo sukaktį. „Lithuanian Heritage“ puslapiuose tam skirtas Charles Perrin straipsnis, apžvelgiantis Šliūpo gyvenimą, darbą ir nuopelnus Lietuvai. Nemažai dėmesio šiame numeryje skirta ir Lietuvos pasipriešinimo okupacijai laikotarpiui. Apie partizanines kovas skaitykite Aldonos Matulytės ir Roko Tracevskio verstose Lietuvos genocido ir rezistencijos centro išleistos knygos „Karas po karo“ ištraukose. Mėgstantiems idomybes turėtų patikti straipsnis apie „Trejas devynias“ ir šio gėrimo atsiradimo istoriją. Keliautojams bus pravarti įžvalgi ir kritiška žurnalo redaktoriaus recenzija apie neseniai internete pasirodžiusią „Insight Guides“ parengtą kelionių vadovą po visas tris Baltijos šalis. „Knygų lentynėlėje“ šįkart James M. Boubonis aptaria nemažai dėmesio lietuvių spaudoje sulaukusią Rūtos Šepetys knygą „Between Shades of Gray“. Šiuos ir kitus akį traukiančius straipsnius, patarimus rasite naujausiame „Lit-



huanian Heritage“ numeryje. Prime name, kad žurnalą galima užsisakyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 4.95 dol. Žurnalą galima įsigyti paštu, pridėdant 9.75 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 3 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. siuntimo mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

A. T.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com



Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolas

duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuomščiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Lietuvos Vaikų viltis, Los Angeles, CA, atsidėkodami už straipsnių spausdinimą, atsiuntė „Draugo“ leidybai paremti dosnią 100 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame už paramą.